

ZPRÁVY 2016

PODZIM

Myslivec: Tak si jdu po lese a najednou cítím, přichází báseň, a dobrá báseň mimochodem, tužku jsem měl a papír žádnéj, tak jsem tu báseň napsal na břízu. Za pár dní jsem si na to vzpomněl, jdu zpátky do toho lesa – Jenomže já tu břízu teď nemůžu najít!

Olga: To je situace... Tebe cenzuruje už i příroda!

PŘEKLADATELSKÁ DÍLNA 2016 VRCHOLÍ

4 současné hry **pro dětské a náctileté publikum**
v novém překladu.

KATJA HENSEL: PANNA NEBO OREL

JÖRG ISERMEYER: ŠMIK A ŠMAKOVÁ ANEB HONBA ZA LÁSKOU

DAVID WOOD: O PERNÍČKOVI

DAVID GREIG: KOSTLIVEC V PŘEDSÍNĚ

Prezentace překladů formou scénického čtení proběhne **12. listopadu 2016 ve VILE Štvanice.**

Více info na: www.dilia.cz/dilna a kostak@dilia.cz

PROJEKT VZNIKL ZA PODPORY DOZORČÍ RADY DILIA.

OBSAH

Kontakty	2
DIVADELNÍ ODDĚLENÍ	3
Informujeme	3
Rozhovor	10
Premiéry	14
Nabízíme – České hry	19
Nabízíme – Přeložené zahraniční hry	26
Nabízíme – Nepřeložené zahraniční hry	42
HUDEBNÍ ODDĚLENÍ	45
Premiéry	45
Nabízíme – Hudebně-dramatická díla	46
LITERÁRNÍ ODDĚLENÍ	48
Informujeme	48
Rozhovor	50
Vydané knihy	53
Nabízíme – Literární díla	54
MEDIÁLNÍ ODDĚLENÍ	55
Informujeme	55
Rozhovor	56
Premiéry	57
Zastupujeme	59
REJSTŘÍK	60

**Divadelní, literární,
audiovizuální agentura, z. s.**

Krátkého 1,
190 03 Praha 9 – Vysočany

ŘEDITEL

prof. JUDr. Jiří Srstka

SEKRETARIÁT ŘEDITELE

Eva Kraupnerová

tel.: 283 893 603

fax: 283 893 599

Ústředna:

tel.: 283 891 587

Záznamník (24 hodin denně):

tel.: 283 893 603

Linka pro volání z mobilu:

tel.: 606 614 658

DIVADELNÍ ODDĚLENÍ

vedoucí oddělení

Zdeněk Harvánek

tel. a fax: 266 199 876

referenti pro tuzemsko

tel.: 266 199 826

referenti pro zahraničí

tel.: 266 199 833

agentáž

Mgr. Marie Špalová

tel.: 266 199 861

Mgr. Helena Eliášová

tel.: 266 199 823

David Košťák

tel.: 266 199 837

půjčování a prodej textů

Mgr. Pavla Jakobsson

tel.: 266 199 829

MEDIÁLNÍ ODDĚLENÍ

vedoucí oddělení

Mgr. Jan Barták

tel.: 266 199 862

referent pro tuzemsko

Jitka Tomešová

tel.: 266 199 817

referent pro zahraničí

Mgr. Jana Michalíková

tel.: 266 199 866

LITERÁRNÍ ODDĚLENÍ

vedoucí oddělení

Alena Jakoubková

tel.: 266 199 841

HUDEBNÍ ODDĚLENÍ

vedoucí oddělení

Zdeněk Harvánek

tel. a fax.: 266 199 876

referenti

Jan Rychta DiS.

Ondřej Šárek

tel.: 283 893 709

KOLEKTIVNÍ SPRÁVA

AUTORSKÝCH PRÁV

ředitel kolektivní správy

Mgr. Jan Barták

tel.: 266 199 862

EKONOMICKÉ ODDĚLENÍ

hlavní ekonom

Anna Tichá

tel.: 266 199 818

vedoucí honorářové účtárny

Šárka Procházková

tel.: 266 199 819

PRÁVNÍ ODDĚLENÍ

Mgr. Martin Zilvar

tel.: 266 199 865

Mgr. Hana Felklová

tel.: 266 199 847

dědictví a úschova děl

Zuzana Hůlková

tel.: 266 199 834

Podrobné členění jednotlivých oddělení včetně seznamu zaměstnanců a jejich kompetencí naleznete na www.dilia.cz.

E-mailové adresy zaměstnanců DILIA jsou ve formátu prijmeni@dilia.cz

Na webové stránce www.dilia.cz naleznete kromě kontaktních údajů popisy činností jednotlivých oddělení, novinky, informace pro autory i uživatele, formuláře ke stažení, synopse her a mnoho dalších důležitých údajů.

DIVADELNÍ ODDĚLENÍ

Informujeme

VÍTĚZKOU CENY EVALDA SCHORMA SE STALA MAGDALÉNA MIKULOVÁ

V rámci slavnostního večera s názvem Den D převzala Magdaléna Mikulová, studentka pražské FFUK, Cenu Evalda Schorma za svou původní hru *Il Duetto*.

Cena Evalda Schorma za původní hru, dramatizaci či překlad hry (do češtiny dosud nepřeložené) je určena pro studenty především divadelních škol a je spojena s finanční odměnou pro autora (nebo kolektiv). Cena je udělována každoročně na základě nominací, přičemž nominovat může jakákoli fyzická osoba, zejména však pedagogové a studenti výše uvedených škol a divadelní odborná veřejnost.

Hlavním cílem je podpora a motivace mladých autorů a překladatelů v jejich autorské práci. Díla začínajících autorů se tak mohou dostat do širšího divadelního kontextu, než je samotná akademická půda. Cena Evalda Schorma se během své existence stala vedle Ceny Alfréda Radoka prestižním oceněním, uznávaným nejen v Čechách, ale i v zahraničí.

Texty oceněné Cenou Evalda Schorma se doposud dočkaly více než 25 divadelních inscenací v profesionálních divadlech, např. v Národním divadle moravskoslezském Ostrava, Švandově divadle, Studiu Ypsilon, A Studiu Rubín, Městském divadle Zlín, Divadle Antonína Dvořáka v Příbrami, a 5 rozhlasových inscenací.

CENA EVALDA SCHORMA ZA ROK 2015

1. MÍSTO

Magdaléna Mikulová (FFUK) za původní hru *Il Duetto*

2. MÍSTO

Petr Erbes (DAMU) za původní rozhlasovou hru *Pod plechovým nebem*

3. MÍSTO

Tomáš Kovanda (JAMU) za původní hru *Projekt N.A.Ď.E.Ž.D.A.*

ČESTNÉ UZNÁNÍ

Vojtěch Nejedlý (DAMU) za původní hru *Pět švestek*

Vanda Zaplatílková Hutařová (FFUK) za pův. hru *Sebestředná samota*

Barbora Hančilová (DAMU) za původní hru *malé závislosti*

Oceněné hry jsou v elektronické podobě k dispozici v DILIA. Synopse her naleznete v těchto Zprávách DILIA.

DEN D

8. června 2016 proběhl Den D, kde představila svou činnost a dlouhodobé projekty na podporu českých autorů agentura DILIA. V rámci večera byla mimo jiné udělena také Cena Evalda Schorma, kterou získala mladá autorka Magdaléna Mikulová, studentka Filozofické fakulty Univerzity Karlovy.

„Cílem akce s názvem Den D bylo představit aktivity agentury DILIA, která se kromě své běžné činnosti pravidelně a dlouhodobě věnuje také podpoře nastupující generace divadelníků, a zároveň uděluje také plakety DILIA autorům starším za jejich celoživotní přínos“, upřesnil smysl slavnostního večera ředitel DILIA Jiří Srstka.

V rámci večera, kterým provázal Ondřej Cihlář, byly mimo jiné představeny knihy, jež získaly Literární grant DILIA. Agentura DILIA se letos už po páté rozhodla podpořit české spisovatele a nakladatele udělením grantu na první vydání původního slovesného díla. Členové Dozorčí rady DILIA mezi mnoha kvalitními přihlášenými rukopisy vybrali tentokrát tři vítězné a Literární grant DILIA pro rok 2016 udělili: Nakladatelství Naše vojsko a podpořili tak vydání románu Karla Richtera *Voják první linie*, nakladatelství Větrné mlýny na podporu vydání svazku divadelních her Jana Vedrala *DRAMA(tik)* a *DRAMA(turg)* a nakladatelství Host na vydání románu Stanislava Berana *Spolek levobočků*.

Také Divadelní oddělení DILIA představilo své dlouhodobé projekty na podporu mladých českých divadelníků, mezi které patří udílení Ceny Evalda Schorma. „Smyslem tohoto ocenění je podpořit mladé autory, ale také inspirovat studenty k vlastní autorské či překladatelské tvorbě pro divadlo. Díky těmto aktivitám objevila agentura DILIA řadu dnes již etablovaných dramatiků a překladatelů,“ vysvětluje Zdeněk Harvánek, vedoucí Divadelního a Hudebního oddělení DILIA. Cenu Evalda Schorma, která je určena studentům divadelních škol za původní divadelní či rozhlasovou hru, dramatizaci nebo překlad, uděluje DILIA pravidelně již od roku 2001. V letošním roce převažovala v nominacích původní autorská tvorba, na rozdíl od předchozích ročníků, kdy značnou část nominovaných textů tvořily překlady. Do finále se nakonec dostalo 6 autorů původních dramatických děl.

DILIA se rozhodla udělit tři Čestná uznání, která získala studentka pražské FFUK Vanda Zaplatílková Hutařová za původní hru *Sebestředná samota*, Barbora Hančílová za původní hru *malé závislosti* a Vojtěch Nejedlý za původní hru *Pět švestek*, oba studenti pražské DAMU. Třetí místo obsadil student JAMU Tomáš Kovanda za původní hru *Projekt N.A.Ď.E.Ž.D.A.* a na druhém místě se umístil student DAMU Petr Erbes s původní rozhlasovou hrou *Pod plechovým nebem*.

Absolutní vítězkou Ceny Evalda Schorma se stala autorka hry *Il Duetto*, studentka Filozofické fakulty Univerzity Karlovy Magdaléna Mikulová, která získala také finanční odměnu ve výši 10.000,- Kč. Finančního ohodnocení se dočkali také laureáti na druhém a třetím místě. Cenu předal syn Evalda Schorma, Oswald Schorm, který se zúčastnil Dne D.

Vedle mladých a začínajících autorů ocenila Dozorčí rada DILIA také umělce za celoživotní dílo, jakož i osoby, které se zasloužily o dodržování autorských práv. Z rukou předsedy Dozorčí rady DILIA Vadima Petrova převzali plaketu DILIA Alfred Strejček, Hana Kofránková, Marcela Pittermannová, Tomáš Töpfer a Ivan Misař. „Dozorčí rada DILIA již několik let udílí plaketu DILIA, jejímž prostřednictvím chce ocenit umělce za jejich celoživotní umělecké tvůrčí počiny a aktivní činnosti v kulturní oblasti. Společně s ostatními aktivitami tak chce DILIA ocenit kontinuálně kulturní dění nejen v České republice“, uzavírá Vadim Petrov, předseda Dozorčí rady DILIA.

PRVNÍ MÍSTO V DRAMATICKÉ SOUTĚŽI DRÁMA 2015 ZÍSKALA ČESKÁ AUTORKA

Vanda Zaplatílková Hutařová získala za svou hru *Sebestředná samota* první místo v soutěži původních dramatických textů divadelních her ve slovenském a českém jazyce Dráma 2015.

V Bratislavě skončil v pátek 13. května dvanáctý ročník festivalu inscenací současné dramatiky. Součástí závěrečného ceremoniálu festivalu ve Slovenském národním divadle bylo předávání festivalových ocenění a cen soutěže Dráma. Festivalovým divákům, kteří měli možnost hlasovat v průběhu celého festivalu, se nejvíc líbila inscenace *Extrakt y a náhrady* autorského kolektivu Divadla SKRAT. Zvláštní cenu poroty za koncentrovaný herecký výkon v inscenaci *Obet* Divadla Aréna získala Rebeka Poláková. Speciální cenu převzal za oceněnou herečku režisér inscenace a autor předlohy David Jařab. Předseda tříčlenné mezinárodní poroty Dodo Gombár oznámil vítěze ceny Grand Prix Nová dráma/New Drama 2016. Cenu získala inscenace *Extrakt y a náhrady* bratislavského divadla SKRAT autorů a účinkujících Inge Hrubaničové, Luba Burgra, Milana Chalmovského a Vlada Zboroňa.

Slavnostní večer patřil také udělování cen soutěže původních dramatických textů divadelních her ve slovenském a českém jazyce Dráma 2015. Na třetím místě se umístil Samuel Chovanec s textem *Byť mnou? Byť vami*. Druhé místo v soutěži uděleno nebylo. Porota soutěže Dráma 2015 ale překvapivě udělila dvě první místa: Petrovi Scherhaufnerovi za text *Osamelosť bežca piesočných dún* a Vandě Zaplatílkové Hutařové za hru *Sebestředná samota*. Cenu Rádia Devín, o které rozhodla porota v složení Zuzana Grečnarová, Peter Pavlac a Ján Šimko, získala Nina Nix za text *10 dní do stredy*.

Vítězný text *Sebestředná samota* je v elektronické podobě k dispozici v DILIA. Synopsi hry naleznete v těchto Zprávách DILIA.

MARIAN JANIK BODOVAĽ V DRAMATICKÉ SOUTĚŽI

Hra slovenského autora Mariana Janika *Austráľčan* získala třetí místo v anonymní soutěži o nejlepší původní divadelní hru, navazující na Ceny Alfréda Radoka.

Druhý ročník anonymní soutěže o nejlepší původní divadelní hru, kterou vyhlásila divadelní a literární agentura Aura-Pont ve spolupráci s Činohrou ND v návaznosti na 22 ročníků soutěže o Cenu Alfréda Radoka, zná své vítěze. 46 autorů či autorských dvojic přihlásilo dohromady 49 textů, z toho 5 psaných slovensky. „Čtyřicet devět textů nabídlo velmi pestrout škálu témat i formálního zpracování,“ řekl jeden z porotců, Vladimír Fekar. „Nemůžu říct, že by po přečtení vznikl dojem nadvlády nějakého jednoho životního postoje, stylu vyprávění, vidění světa... V mírné převaze jeví se potřeba vyprávět o komplikacích v osobních vztazích, popřípadě o labilní lidské psychice. Často využívali někteří autoři formu epického vyprávění, popřípadě s výraznými monologickými pasážemi. V některých hrách se objevují postavy z okraje společnosti, s pocity osamělosti a frustrace. Jistou reakcí na narůstající xenofobii mohou být hry z válečného období. Formálně se objevovaly také hry, které vědomě poukazovaly na divadelní realitu, na vědomí smyšleného, na jevišti prezentovaného příběhu, nebo naopak na jevišti prezentovaného skutečného lidského života, nebo řešily strukturu dramatického textu a dramatu jako takovou. Objevily se hry vyslovené žánrové (detektivky), ale i hry s prvky parodickými, nebo hry pohrávající si s narušováním ustálených představ o žánru, nebo vědomě citující styl jiného autora.“

Vítězové dramatické soutěže byli vyhlášeni 21. května 2016 během slavnostního zakončení festivalu Setkání/Stretnutie v Městském divadle Zlín. Z vybraných textů se porota ve složení Vladimír Fekar (dramaturg Městského divadla Zlín), Zdeněk Janál (dramaturg Východočeského divadla Pardubice), Marta Ljubková (šéfdramaturgyně Národního divadla

6 DIVADELNÍ ODDĚLENÍ – Informujeme

v Praze), Miriam Kičiňová (dramaturgyně Slovenského národného divadla v Bratislavě), Ilona Smejkalová (dramaturgyně Národního divadla v Praze) a Jaroslava Šiktancová (režisérka a pedagožka na DAMU) rozhodla první místo neudělit. Na druhém místě se umístily texty Hynka Skotáka *Želvuška* a Jakuba Vilímka *Pas des deux*. Třetí místo obsadil slovenský autor zastupovaný DILIA, Marian Janik, se svou hrou *Austrálčan*.

Hra Austrálčan je v elektronické podobě k dispozici v DILIA. Synopsi hry naleznete v těchto Zprávách DILIA.

MŠ

EIN STÜCK: TSCHIECHIEN 2016 / KUS: ČESKA 2016

České současné hry hostovaly v Berlíně: Drama Panorama e. V. a České centrum Berlín uspořádaly 22. a 23. června dvoudenní festival současné české dramatiky – Ein Stück: Tschechien 2016/Kus: Česka 2016, který mimo jiné podpořila i Agentura DILIA.

Po úspěšném pilotním ročníku 2014 představil bienální festival současné české dramatiky Ein Stück: Tschechien/Kus: Česka 2016 v červnu opět aktuální české divadelní hry. V České republice nyní tvoří nová generace divadelních autorů, jejichž texty jsou aktuální v celoevropském měřítku, přesto však v zahraničí málo známé. Berlínský spolek Drama Panorama: Forum für Übersetzung und Theater e. V. ve spolupráci s Českým centrem Berlín svým dvoudenním festivalem přispěl k jejich propagaci.

22. června 2016 byly v galerii Českého centra Berlín představeny tři současné české hry v německém překladu v podobě scénického čtení, po kterém proběhla divácká diskuze s pozvanými autorkami a autorem.

V letošním roce byla hostem scénických čtení uznávaná a několikanásobně oceněná (především jedním z nejvyšších ocenění v oblasti české literatury, cenou Magnesia Litera 2014) česká básnířka a dramatička Kateřina Rudčenková. Její hra *Niekur* je „dramatickou básní“ o milostném poměru

mladé české literátky a staršího, již etablovaného litevského básníka během jejich rezidenčního pobytu v Německu. Hra je otevřeně inspirována „mluvenou operou“ Ernsta Jandla *Z cizoty*. Několikajazyčná a poeticky stylizovaná hra získala Cenu Alfréda Radoka.

Jako další host scénických čtení se se svou hrou *Na cestě k vítězství* představil v současnosti jeden z nejhranějších českých dramatiků v zahraničí Roman Sikora. Hra byla původně napsaná pro štyrskohradecké divadlo Schauspielhaus Graz a zkoumá hořce satirickým způsobem mentalitu společnosti uprostřed válečné mašinérie. Tonda a Alois, dva čeští vojáci Rakousko-uherské armády, cestují v noci vlakem na ukrajinskou frontu. Zázitky z války a skryté touhy je budí ze spaní, jeden z nich pak vytáhne hrůzostrašný suvenýr z Thalerhofu, nechvalně proslulého internačního tábora první světové války. Sikora se programově hlásí k politické dramatičce, ve svých hrách odkrývá ironickým způsobem odlišnosti současné neoliberální společnosti. Jeho postavy hovoří formálně stylizovaným jazykem, který se vyznačuje agramatickými staccatovými větami

plnými redundancí, repetice a přístavků. Sikora rozkládá každodenní fráze a idiomy a zasazuje je do nových, nečekaných kontextů.

Mladá česká dramatička Helena Eliášová, nositelka Ceny Evalda Schorma nebo ceny za nejlepší česko-slovenskou dramaturgiu DRÁMA 2010, se představila svou „existenciální kyberkomedií“ *Cyberlove*, která tematizuje prolínání reálného a kybernetického světa. Hlavní postava, počítačový maniak IT Honza, se už pět let bezúspěšně snaží vyvinout program, kterým chce od základů změnit svět techniky. Místo celosvětové slávy a milionů na kontě však za obrazovkou svého milovaného počítače jen pustne a tloustne. Když se mu podaří „oživit“ počítačovou pornoherečku Dravou Blázu, dostanou události nečekaný spád. Eliášová se již od svých osmnácti let věnuje dramatické tvorbě. Mezi nejčastější témata jejích her patří problematika subkultur, hledání vlastní identity, neschopnost zařazení se do společnosti, destrukce a rozklad lidských vztahů nebo moderní technologie.

Pořadatelé: Drama Panorama: Forum für Theater und Übersetzung e. V., Tschechisches Zentrum Berlin/České centrum Berlín.

Festival podpořily následující instituce: Česko-německý fond budoucnosti, Ministerstvo kultury České republiky, Statutární město Ostrava, Institut umění – Divadelní ústav, DILIA z.s., Theater unterm Dach.

Hry, které se představily na festivalu, jsou v češtině a němčině k dispozici v DILIA.

MŠ

PŘEKLADATELSKÁ DÍLNA DILIA 2016 ZAHÁJENA!

Již podvanácté pořádá agentura DILIA překladatelskou dílnu. Workshop je určen začínajícím překladatelům, ať už z řad studentů filologických oborů, či naopak studentů divadelních škol a dalších, kteří mají dostatečné jazykové vybavení a zájem o divadelní texty.

Překladatelská dílna DILIA je v letošním roce zaměřena na současnou dramatickou tvorbu pro mládež anglicko a německo jazyčné oblasti. Odbornými tutoriály jsou v letošním roce Dana Hábová, Jitka Jílková, Ester Žantovská a Petr Štědroň.

V rámci Překladatelské dílny DILIA 2016 budou přeloženy následující tituly:

David Wood: O Perníčkově

Stipendista: Martin Světlík (FF UK)

Tutorka: Ester Žantovská

David Greig: Kostlivec v předsíni

Stipendista: Jan Strýček (DAMU)

Tutorka: Dana Hábová

Katja Hensel: Panna nebo orel

Stipendistka: Karolína Kotrbová (DAMU)

Tutor: Petr Štědroň

Jörg Isermeyer: Šmik a Šmaková aneb Honba za láskou

Stipendistka: Lenka Červená (FF MU)

Tutorka: Jitka Jílková

Ke konci května proběhlo úvodní setkání mladých stipendistů s jejich zkušenými tutoriály, které bylo zaměřené na praktickou přípravu budoucích překladatelů, tj. na základní informace ohledně specifík překladu divadelního textu, na stručný náhled do dramaturgie divadla určeného pro mládež publikum (příspěvek připravila dramaturgyně Natálie Preslová), na problematiku autorského zákona, stipendisté se seznámili také se základními modely spolupráce překladatele s dramaturgem.

8 DIVADELNÍ ODDĚLENÍ – Informujeme

Během září dojde k dalšímu setkání všech účastníků, kde se budou probírat jejich zkušenosti s překladem, stipendisté budou mít šanci vzájemně si překlady ohodnotit a vyslechnout názory nejen svých tutorů, ale i svých kolegů.

Závěrečné setkání, během kterého budou vzniklé překlady (úryvky z nich) představeny formou scénického čtení, proběhne 12. listopadu 2016 ve VILE Štvanice.

Originály překládaných textů jsou v elektronické podobě k dispozici v DILIA. Jejich překlady budou dostupné až po závěrečném čtení, tj. v listopadu 2016.

Projekt vzniká za podpory Dozorčí rady DILIA.

DK

MARATÓN SCÉNICKÝCH ČTENÍ 3D 2016 JE ZA NÁMI

V rámci letošního ročníku mezinárodního studentského festivalu Zlomvaz připravila agentura DILIA ve spolupráci s DAMU již šestý ročník projektu 3D – třetí rozměr dramatu. Během odpoledne 6. 5. 2016 byly formou scénického čtení na Katedře činoherního divadla DAMU představeny tři současné zahraniční hry.

foto © Markéta Tichá

Scénické čtení hry populárního irského dramatika **Endy Walshe** **Ballyturk** v překladu Ester Žantovská připravila Alžběta Burianová.

Uprostřed čtyř stěn, mimo čas a prostor, dva muži (1 a 2) vyplňují čas bizarními každodenními rituály, dojemně filosofující konverzací založenou na jazykových hrátkách a převtělováním v obyvatele vesnice Ballyturk. Kdo jsou, kde jsou a co se skutečně rozkládá za hranicemi jejich současného „vězení“?

Druhým scénickým čtením byla v režii Josefa Kačmarčíka hra **Totální výprodej** francouzského autora **Erica Pessana** v překladu Lenky Jelenové.

Co všechno se může stát v Kouzelném údolí? Co všechno se skrývá v nás, civilizovaných lidech? Hra o tom, co všechno jsme schopni obětovat při honbě za luxusem. A někdy i za holým přežitím. Hra o extremismu kolem nás i v nás.

Závěrečné čtení patřilo britské dramatice, a to provokativní hře **Mika Bartletta** **Lovná zvěř** (překlad Lucie Kolouchová) v režii Ondřeje Štefaňáka.

Mladí manželé Carly a Ashley nemohou sehnat cenově přijatelné bydlení. Přistoupí tedy na podivnou nabídku – dostanou zadarmo krásný dům na venkově, ovšem pod jednou podmínkou. Stanou se lovnou zvěří, kořisti pro bohaté znužené „lovce“, kteří si za 500 liber mohou zastřílet paralyzujícími náboji na živé terče. Projekt vznikl za podpory Dozorčí rady DILIA.

HE

VÍTĚZI PRESTIŽNÍ DIVADELNÍ PŘEHLÍDKY STÜCKE 2016 JSOU WOLFRAM HÖLL A SIBYLLE BERG

Dne 26. května 2016 skončily 41. divadelní dny v německém Mülheimu, Mülheimer Theatertage. Ve finální diskuzi o vítězi hlavní ceny festivalu Mülheimer Dramatikerpreis 2016, která je spojena s finanční částkou 15.000 Eur, se utkala hra mladého německého dramatika Wolframa Hölla *Drei sind wir* s textem *Und dann kam Mirna* úspěšné německo-švýcarské autorky Sibylle Berg. Porota ve složení Benjamin von Blomberg, Regina Guhl, Anne Lenk, Hubert Spiegel a Franz Wille nakonec udělila po dvouapůlhodinové debatě dva hlasy Sibylle Berg a tři hlasy Wolframu Höllovi.

Cenu publika, Publikumspreis der Stücke 2016, získala Sibylle Berg za svou hru *Und dann kam Mirna*, kterou v režii talentovaného Sebastiana Nüblinga uvádí berlínský Maxim Gorki Theater.

Předání cen se konalo 12. června 2016 na slavnostním matiné v kulturním centru Stadthalle Mülheim an der Ruhr. Sedm soutěžních inscenací zhlédlo v letošním roce 2 300 diváků, veřejnou debatu porotců, která byla živě streamována, sledovalo 6 000 diváků.

Originály textů *Drei sind wir* a *Und dann kam Mirna* jsou v elektronické podobě k dispozici v DILIA. Český překlad hry *Und dann kam Mirna* již připravujeme.

HE

Rozhovor

PIPSA LONKA

ABSURDNÍ A KOMICKÉ ZPŮSOBY PŘEŽITÍ SE RODÍ Z BEZNADĚJE

Významná finská dramatička Pipsa Lonka zatím není v českém prostředí příliš známá, nicméně po Evropě slaví mnoho úspěchů. Její dosud nejúspěšnější hrou je drama *Písně od kraje šedého moře / These little town blues are melting away*, které bylo přeloženo do sedmi jazyků a získalo hlavní mezinárodní cenu Heidelberger Stückemarkt 2014, prestižní finskou cenu Lea 2013 za nejlepší dramatický text roku a cenu New Baltic Drama 2011 (za finskou oblast). Pipsa Lonka nyní přichází s novou hrou nazvanou *Železná košile*.

Rozhovor vedla a z finštiny přeložila Alžběta Štollová.

V roce 2007 jste absolvovala dramaturgii na helsinské divadelní akademii Teatterikorkeakoulu. Píšete pro divadlo a rozhlas, cílovou skupinu vašich textů tvoří děti i dospělí. Ovlivňují tvůrčí postupy, které používáte při psaní rozhlasových her, vaši práci pro divadlo?

Psaní rozhlasových her moje divadelní texty určitě obohatilo. Víc se soustřeďím na všechno, co je slyšet. Řekla bych, že píšu „hudebněji“, časové a prostorové roviny vrstvim na sebe i přes sebe, kladu je na stejnou úroveň. Rozhlasová hra má blízko k próze a poezii, představuje tvar, který se volně pohybuje v čase, různých místech, vzpomínkách, myšlenkách... Divadelní drama je pro mě svázanější s okamžikem tady a teď, což může někdy omezovat.

Je pro vás jako pro dramatičku osvobozující, že nejste režisérka?

Určitě. Když píšu, tak nemyslím na fyzické jeviště a jeho omezení, ale na realitu, kterou svým psaním vytvářím. Umění režie je jiné umění a já pro ně nemám potřebné předpoklady. Z vlastní zkušenosti vím, že představení

režirujícího dramatika se lehce stane pouhým uvedením textu podle scénických poznámek, jevištním zopakováním už napsaného. Obrazně bych umění režie přirovnala k práci skladatele, malíře nebo choreografa. Myslím, že zajímavý divadelní tvar vznikne, jakmile se text stane součástí skladby na jevišti.

Užívá se ve Finsku dramatik na volné noze?

Sama jsem dramatička na volné noze. Už deset let se živím psaním divadelních a rozhlasových her, což dokládá, že ve Finsku je něco takového možné. Můj velký dík za to patří systému grantů, který máme.

Vaše texty jsou mnohvrstevnaté a postavy užívají bohaté výrazové prostředky různých variet finštiny. Dosud největší ohlas jak ve Finsku, tak v zahraničí zaznamenalo drama *Písň od kraje šedého moře/These little town blues are melting away*, které se odehrává ve finské vesničce na břehu Baltského moře. Do jaké míry tato hra vypovídá o Finsku a Finech, do jaké míry se text dotýká každého místa a člověka bez ohledu na národnost?

Máte pravdu, že v této hře je mnoho obrazů, které můžeme označit za finské národní, nicméně toto téma mě nezajímá. Zachycení něčeho finského pro mě není stěžejní. Naopak se soustředím na to, jakým způsobem člověka ovlivňuje příroda a prostředí, ve kterém žije. Zajímá mě vliv okolí, prostoru a krajiny na lidské tělo a duševní stav jedince, jeho činy, myšlenky a pocity. Různá prostředí vyvolávají a umožňují rozdílné formy bytí a myšlení. Prostorů mých her lze označit za velmi finské, a proto se v nich objevují i postavy, ve kterých poznáváme Finy. Obraz Finska si lidé obvykle spojují se silným vztahem k přírodě plné lesů, jezer a malého mělkého moře. V tomto světě jsou moje hry součástí tohoto kánonu.

Řekla bych, že *Písňmi od kraje šedého moře/These little town blues are melting away* odkazujete k poetice Akiho Kaurismäkiho. Máte jeho filmy ráda?

Přiznávám, že Aki Kaurismäki mě ovlivnil. Blízka je mi především jeho chuť věřit v lidskou dobrotu a schopnost empatie. Řekla bych, že podobně jako on vnímám i další vlastnosti: pohádkovost jako určitý druh naivity, víru v nevinnost a důraz na dobro v drsné či bezútěšné realitě všedního dne.

Z filmových režisérů bych chtěla vyzdvihnout Roye Anderssona, jehož filmová estetika, způsob zpracování témat a narativní technika na mě silně zapůsobily. Andersson se nesoustředí na postavy, ale na téma, zajímají ho otázky morálky a odkrývání společenských struktur. Vidím v něm pokračovatele brechtovské tradice.

Hodí se podle vás na jeviště jakékoli téma?

Proč by mělo mít umění nějaká omezení? Mám svoji morálku a než začnu psát, vytyčím si hranice námětu a způsobu jeho zpracování.

Existuje látka, která vás obzvlášť zajímá?

Zajímají mě myšlenky ekofeminismu: rozbíjení hierarchie a jinakosti, filozofie přiznávající absolutní hodnotu prostředí, přírodě a všem zvířecím druhům. Hledám dramatický tvar, který by mohl rozrušit lidskou sebestřednost a zavedené vzorce myšlení a jednání. Snažím se zpochybňovat obraz člověka jako pána tvorstva, vlastníka a oprávněného spotřebitele a nacházet jeho alternativu ve formách existence zakládajících se na empatii, souputnictví a sdílení.

Ve své nejnovější hře *Toinen luonto* (*Železná košile*) rozrušujete divadelní iluzi. Postavy dají občas najevo, že o divácích, kteří je sledují, ví. Co pro vás takové pojetí divadla znamená?

Jacques Derrida píše o pohledu, kterým se zvíře dívá na člověka, a říká, že místo, abychom se na zvířata dívali jen my, dívají se na nás i ona a čekají, co uděláme. Hrou *Toinen luonto* chci upozornit na lidskou netečnost vůči pohledům, které k nám obracejí druhořadá zvířata. Samozřejmě, že víme o jejich očekávání, upřených pohledech a touze po změnách, a přesto dokážeme nevybočit ze svých návyků a zaběhlých stereotypů. Právě pohled tvora, který si je vědom svojí viny, jsem přesunula do hry *Toinen luonto*.

Tématem, ke kterému se opakovaně a v různých rovinách vracíte, je otázka zodpovědnosti – co znamená mít zodpovědnost a kdo ji nese. Je ve vašich hrách každá postava zodpovědná za svoje činy stejně, nebo někdy zasahuje vyšší moc? Věříte v nějakou?

Věřím v umění. Věřím v jeho schopnost upozornit na to, co je za návyky, a poukázat na jiné možnosti, na všechno zvláštní, cizí a okouzlující. Věřím, že umění může probudit empatii, kterou považuji za nejpodstatnější lidskou schopnost. Věřím, že empatie dokáže člověka dovést k morálním úsudkům, případně i činům. V mých hrách nezasahuje žádná vyšší moc, která by přebírala zodpovědnost. Některé postavy si sice můžou myslet, že se k takové síle (např. v podobě instituce) uchylují, ale v textu žádná není. Deux ex machina zjevující se ve hře *Toinen luonto* je Anděl dějin, kterého jsem si vypůjčila od Waltera Benjamina. Anděl dějin změnil směr, jímž se lidé na běžícím pásu ubírají. V dané situaci toto řešení nepředstavuje víru v osud či vyšší moc, ale z čiré beznaděje vycházející tezi o existenci naděje – směr, kterým kráčíme, lze změnit.

Umíte prošpikovat drama humorem, ironií a situační komikou. Ve hře *Toinen luonto* najdeme scénu odehrávající se v restauraci: hlava rodiny jí objednanou porci a muž u vedlejšího stolu zařve bolestí pokaždé, když strážník do jídlu řízne, píchne či kousne. Později se v téže hře objeví myšlenka, že lidská ústa jsou hřbitov. Jste vegetariánka? Co vás k napsání právě takových scén přivedlo?

Jsem vegetariánka a práce na této hře způsobila, že jsem se vrátila k veganství. Během psaní jsem si častokrát vzpomněla na výrok esejisty a radikálního vegana Anttiho Nyléna o tom, že humor pramení z úzkosti a beznaděje. Myslím, že humor je záchranný kruh tonoucích. Z beznaděje se rodí absurdní a komické způsoby přežití.

Na pozadí hry *Toinen luonto* můžeme najít prastarý a stále aktuální filozofický dialog o právech zvířat. V textu nabízím další výklad Derridovy kočky, od Leonarda da Vinciho jsem si vypůjčila myšlenku, že lidská ústa jsou zvířecí hřbitov. Ačkoli píšu velmi obyčejně a konkrétně, v přípravné fázi se obvykle ponořím do vědecké a filozofické literatury, která se k tématu váže.

Simone Weil klade důraz na hledání souvislosti a varuje před tím, že nechceme vidět spojitost důvodu naší radosti s utrpením druhých. Tahle myšlenka mě inspirovala k napsání absurdní scény, ve které se utrpení masa přesune na muže u vedlejšího stolu. Strážník jí dál, ačkoli člověk vedle něj řve bolestí.

Finština nezná gramatický rod, což překladatelům občas způsobuje potíže. V dramatu *Toinen luonto* vystupuje několik postav, jejichž nerozlišené pohlaví se podaří zachovat i v češtině (např. rodič, dítě, dospělý). Chtěla jste záměrně zastříh, jedná-li se o muže nebo o ženy?

Osazení pohlaví postavy je vždy otázkou volby, kterou nám jazyk umožní. Za volbu považuju i to, že pohlaví postavy neurčím. Ve hře *Toinen luonto* jsem chtěla použít podobně hrubá zobecnění lidského druhu, jako jsou ta, která provádíme my, když mluvíme o zvířatech. Každý živý tvor je svébytný a jedinečný, včetně příslušníků lidského druhu. Skrze toto zobecnění se soustředím na činy a volbu jedince a nechávám stranou osobní, psychologické i společenské motivy jeho jednání.

***Písně od kraje šedého moře/These little town blues are melting away* byly přeloženy do mnoha jazyků. Opakovaně jste odpovídala na otázky překladatelů, zda ve hře vystupuje kontrolor nebo kontrolorka, prodavač nebo prodavačka atd. Dovedla vás někdy taková otázka k rozhodnutí změnit genderovou identitu postavy?**

Impulz k takové změně nepřišel od překladatele, ale od režisérky Maarit Ruikky. Když v roce 2013 připravovala premiéru *Písní od kraje šedého moře/These little town blues are melting away* v Městském divadle v Turku, chtěla do role ředitelky domu pro seniory obsadit herečku. Nápad se mi natolik zalíbil, že jsem provedla změnu i v textu: z Eska se stala Eila.

PIPSA LONKA (*1977)

Finská dramatická a dramaturgyně. V roce 2007 vystudovala helsinskou divadelní akademii Teatterikorkeakoulu. Věnuje se dramatické tvorbě pro děti i dospělé, píše pro divadlo a rozhlas. Ve svých hrách se zabývá vztahem člověka k umění, vnějšímu světu a hlavně k přírodě. Zajímá ji, jakým způsobem lidé v přírodě existují, bez moralizování a s humorem se dokáže ptát, co je ještě etické a lidské. Jejím doposud nejúspěšnějším textem je drama *Písně od kraje šedého moře / These little town blues are melting away (Lauluja harmaan meren laidalta / These little town blues are melting away, 2011)*, které získalo cenu New Baltic Drama 2011 (za finskou oblast), prestižní finskou cenu Lea 2013 za nejlepší dramatický text roku a hlavní mezinárodní cenu Heidelberger Stückemarkt 2014. Nejnovější hra *Pipsy Lonky Toinen luonto (Železná košile, 2016)* tematizuje dopad lidských návyků na životní prostředí a celkovou atmosféru, ve které člověk jako jeden z mnoha tvorů žije. Lonka je držitelkou ceny Prix Europa za rozhlasovou hru *Varjoinen talo (Stinný dům, 2010)* a ceny Prix Europa Special za rozhlasovou hru *Pimeän nimi (Jméno tmy, 2014)*, která vyšla také knižně jako báseň v próze ve nakladatelství Books North.

Synopse her Pipsy Lonky naleznete v těchto Zprávách DILLIA.

ALŽBĚTA ŠTOLLOVÁ (*1981)

Překladatelka z finštiny. Po čtyřměsíčním studijním pobytu v Rovaniemi se začala zajímat o finskou kulturu. Vystudovala finštinu na Masarykově univerzitě v Brně a na Helsinské univerzitě. V letech 2007–2008 pracovala jako redaktorka v Literárních novinách. Do sborníku k 90. výročí nezávislosti Finska „Suomi a my“ přispěla textem o finských filmech uvedených v české, respektive československé distribuci. V současné době žije ve Finsku, překládá drama i prózu, vyučuje češtinu a chodí do sauny. Za překlad hry *Finský kůň* získala 1. místo v soutěži o Cenu Evalda Schorma za rok 2012.

foto Jan Faulkner

Premiéry a užití děl

☆ první provedení
🏠 česká premiéra

1. 4. 2016 ☆
Národní divadlo Praha –
Laterna magika (Nová scéna
Nového divadla)
Antoine de Saint-Exupéry –
Petr Oslzljý – Vladimír Morávek
MALÝ PRINC
Překlad: **Stavínohová Zdeňka**
Hudba: **Zbyněk Matějů**

14. 4. 2016 ☆
Divadlo LETÍ Praha
(VILA Štvanice)
Helena Eliášová
POUŽITÍ
*Scénická skica v rámci cyklu
8@8.*

15. 4. 2016 ☆
Divadlo Na zábradlí Praha
Jan Mikulášek –
Dora Viceníková
POSEDLOST

16. 4. 2016 ☆
Divadlo Polárka Brno
Lyman Frank Baum –
Pavel Trtílek
ČARODĚJ ZE ZĚME OZ
Překlad: **Monika Vosková**

18. 4. 2016
Divadlo Kalich Praha
Marc Becker
UŽ NIKDY SÁM!
Překlad: **Helena Eliášová**

20. 4. 2016
Divadlo v Dlouhé Praha
Viliam Klímáček
DEŇ, KEDY ZOMREL GAGARIN

22. 4. 2016
DISK Praha – Katedra
alternativního a loutkového
divadla
Harry Mulisch – Marek Turošik
OBJEVENÍ NEBE
Překlad: **Veronika ter Harmsel
Havlíková**

23. 4. 2016
Kongresové centrum Praha
Jaroslav Uhlíř – **Jiří Melišek** –
Oldřich Lipský – Zdeněk Svěrák
AŽ ŽIJÍ DUCHOVÉ!
Úprava: Antonín Procházka

27. 4. 2016
Divadlo Ungelt Praha
Marcin Szczygielski
SKOŘÁPKA
Překlad: **Lena Pešák**

28. 4. 2016
Semafor Praha
Jiří Suchý
**ZLOMENÉ SRDCE LADY
PAMELY**

29. 4. 2016
Národní divadlo Brno – Činohra
(Mahenovo divadlo)
Martin Sládeček
**OTVÍRÁNÍ STUDÁNEK
ALFRÉDA RADOKA**
Hudba: **Bohuslav Martinů**

30. 4. 2016
Činoherní studio Antré Sušice
(Divadlo U hasičů)
Roger Mortimer-Smith
NĚCO ZATAJIT
Překlad: **Matouš Turek**

16 DIVADELNÍ ODDĚLENÍ – Premiéry

2. 5. 2016

Divadelní fakulta (DAMU)
Praha – Katedra činoherního
divadla

Anton Pavlovič Čechov –
Barbora Hančilová

TÉMĚŘ TŘI SESTRY

Překlad: **Leoš Suchařípa**

2. 5. 2016

Divadlo LETÍ Praha
(VILA Štvanice)

Saara Turunen

PŘÍZRAK OBYČEJNOSTI

Překlad: **Alžběta Štollová**

9. 5. 2016

Východočeské divadlo
Pardubice
(Malá scéna ve dvoře)

Ger Thijs

POLIBEK

Překlad: **Lucie Gajdošová**

9. 5. 2016

Divadlo LETÍ Praha
(VILA Štvanice)

Anna Jablonská

BERMUDSKÝ

ČTYŘÚHELNÍK

Překlad: **Erika Čapková**

Scénická skica v rámci cyklu 8@8.

21. 5. 2016

Centrum experimentálního
divadla (CED) Brno – HaDivadlo

Marián Amsler

ON

25. 5. 2016

Studio Hrdinů Praha

Ladislav Fuks – Miloš Horanský

PAN THEODOR

MUNDSTOCK

26. 5. 2016

Národní divadlo Praha –
Činohra (Nová scéna)

Jiří Havelka – **Martina**

Slůvková – Marta Ljubková

EXPERIMENT MYŠÍ RÁJ

28. 5. 2016

Naivní divadlo Liberec

Petr Vodička

ZAPOMNĚLI NA MĚ!

3. 6. 2016

Pidivadlo Praha

E. M. Remarque –

David Czesany

MILUJ BLIŽNÍHO SVÉHO

Překlad: **Karel Houba**

10. 6. 2016

Divadlo Na zábradlí Praha

Ivan Alexandrovič Gončarov –

Martin Františák

ŮM JAKO OBLMOV

Překlad: **Voskovec Prokop**

24. 6. 2016

Divadlo Radost Brno

Janka Ryšánek Schmiedtová

**KAO A MAKI ANEB MIMINÍ
DIVADLO**

10. 6. 2016

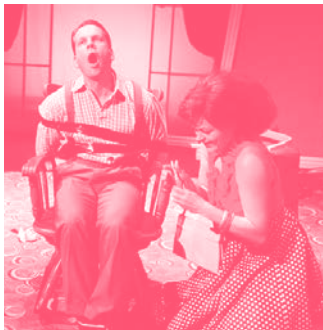
Městské divadlo Mladá Boleslav

Alec Coppel

S NEBOŽTÍKEM V PATÁCH

Překlad: Zdeněk Bartoš

Hudba: **Matěj Kroupa**

11. 6. 2016

Divadlo Polárka Brno

Astrid Lindgrenová – Vladimír

Čepek – Alžběta Michalová

BRATŘI LVÍ SRDCE

Překlad: **Jarka Vrbová**

24. 6. 2016

Horácké divadlo Jihlava

Vladimír Zajíc

KOCOUR V BOTÁCH

VÝHODNÉ PROVOZOVÁNÍ HER – ZAPLACENÉ ZÁLOHY

Divadelní oddělení upozorňuje na možnost výhodného provozování her zahraničních autorů, kde již byla zaplacena záloha a dílo lze tedy do vypršení smlouvy provozovat pouze za příslušná procenta honorářů zahraničních autorů (k nim je samozřejmě nutno připočítat procenta pro překladatele, příp. úpravu). Seznam je řazen chronologicky, novinky jsou vyznačeny tučně. Pro amatéry všechny francouzské hry za sníženou zálohu 200,- EUR netto na 8% z brutto tržeb, italské a španělské hry za zúčtovatelnou zálohu 300–400,- EUR netto na 8% z brutto tržby.

Synopse zde uvedených her naleznete na internetové stránce www.dilia.cz/synopse.

JMÉNO AUTORA – NÁZEV HRY	% Z HRUBÝCH TRŽEB (ZAPLACENO DO)
David Mamet – Listopad	za 6% netto (12. 11. 2017, profesionální divadla)
Všechny hry Bernarda Shawa	za 9% brutto (1. 10. 2016)
Michael Cooney – Hadaďura	za 6,5% brutto (31. 12. 2016)
Paula Vogel – Nejstarší řemeslo	75 USD netto za představení (31. 12. 2016, amatérská divadla)
Martin McDonagh – Osířelý západ	za 6,5% netto (do 31. 12. 2016, profesionální divadla)
Bernard Slade – Jen vzpomínky zůstanou	za 6% netto (31. 12. 2016, profesionální divadla)
Bernard Slade – Každý rok ve stejnou dobu	za 6,6% netto (7. 7. 2017, profesionální divadla)
Bernard Slade – Další roky ve stejnou dobu	za 6,6% netto (7. 7. 2017, profesionální divadla)
John Godber, Jane Thorntonová – Barmanky	za 6% netto (28. 2. 2018, profesionální divadla)
John Godber – Vyhazovači	6% netto (21. 5. 2018, profesionální divadla)
John DiPietro – Umění vraždy	7,7% netto z btto (2. 4. 2018)
Dennis Kelly – Sirotcí	7% netto (10. 5. 2018)
Jerry Herman, Michael Steward – Hello, Dolly!	za 12% netto (1. 6. 2015–31. 5. 2018, profesionální divadla)
Johnnie Mortimer, Brian Cooke – Když kočky nejsou doma	za 6% netto (8. 2. 2020, profesionální divadla)
Reginald Ross – 12 rozhněvaných mužů	6% netto (1. 9. 2018)

Pro usnadnění orientace v synopsích námi zastupovaných her připojujeme ke každé z nich grafické značky, které přiblíží charakter hry, žánr, obsazení atd.

TRHÁK – hry, které doporučujeme zvláštní pozornosti, jsou totiž buď horkými novinkami nebo již zaznamenaly velké úspěchy na světových scénách.

KOMEDIE – hry, které je možno zařadit do žánru komedie.

HRY SE ZPĚVY, MUZIKÁLY – hry jednak hudebně dramatického žánru, nebo ty, které alespoň částečně obsahují zpěvy či tance.

HRY DOSTUPNÉ V ELEKTRONICKÉ PODOBĚ – hry, které máme k dispozici v elektronické podobě, a můžeme Vám je proto obratem poslat e-mailem.

KOMORNÍ HRY – hry s malým obsazením, maximálně do čtyř postav.

HRY VHODNÉ PRO AMATÉRY – hry vhodné pro profesionální soubory, ale zároveň dostupné i pro amatérská divadla.

HRY VHODNÉ PRO DĚTI A MLÁDEŽ, POHÁDKY – hry vhodné jednak pro dětské diváky, ale také pro mladé inscenátory, studentská, dětská divadla apod.

LOUČKOVÉ HRY – hry čistě loutkové, nebo i takové, ve kterých spolu s loutkami vystupují i živí herci.

NABÍZÍME

České hry

CENA EVALDA SCHORMA ZA ROK 2015

1. MÍSTO

IL DUETTO

Magdaléna Mikulová

Obsazení: 9 žen, 9 mužů a další (variabilní)

Ambiciózní – rozsahem i nároky na herce a technické zázemí – historické drama. Děj se postupně sprádá ze tří linek: sledujeme tři dvojice zdánlivě propojené jen jejich hudebním nadáním. Nejmladší z nich, pár gymnazistů, prožívá první lásku a společné cvičení smyčcového dueta je z velké části jen záminkou pro nesmělé pokusy o fyzické sblížení a sprádání plánů do budoucnosti, která je, jak jinak, společná. Druhá dvojice se setkává po letech za nepříliš romantických okolností při okupaci cizího území. Německá violistka, pracující pro československý odboj, v Praze narazí na starého známého, který právě přicestoval z Říše. Není nadšená z toho, že vyzvědačství na krajanech, jakkoli morálně ospravedlnitelné, se díky jemu stává osobnější. Nicméně, jako výjimečná příležitost, je tento vztah na nátlak odboje prohlubován. Třetí páreček tvoří německá překladatelka prezidenta Háchy a zbrusu nový zastupující protektor. Půvaby nadané lingvistky jsou jaksi automaticky příležitostí k ulevení si od těžkého pracovního nasazení pánu okupantů, Heydrich má u paní doktory k náskok díky své muzikálnosti.

Děj, podobně jako prožívání lidského života, není striktně lineární a objektivní, ke slovu se dostávají obrazy z minulosti a jednání postav je sice motivováno racionalitou, ale jen na úkor emocí, které se, zvláště v tak napjaté době, dostávají ke slovu velice silně. Smyčcová melodie, jednoduchá, ale zároveň velmi bohatá Händelova Passacaglia v Halvorsenově úpravě pro housle a violu je ústředním motivem, a to nejen hudebním: kontrapunktické variace opřádají „tvrdošijné“ téma i mimo notový zápis, „historky“ z válečné historie jsou opředeny dějovými linkami kladenými záměrně kontrastně. Tím největším kontrastem je samozřejmě sledování tří párů, ztvárněných šesti různými herci, kteří ve skutečnosti představují jen jednoho muže a jednu ženu, rozdílné jsou jen okolnosti. Vedle Heydricha, jeho otce a manželky, K. H. Franka a Háchy se objeví i Milada Horáková, jejíž statečný a vyhraný legální boj s nacistickou justicí byl bezesporu kontrapunktem osvětlujícím její poválečné, leč tentokrát marné, úsilí.

Před všechny peripetie, kterými hlavní ženská postava projde, dožije se konce i sňatku. Právě onen objektivně vzato happy end, z emocionálního hlediska katastrofa, dělá z *Il Duettu* opravdové drama.

Hra získala 1. místo v soutěži o Cenu Evalda Schorma za rok 2015.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

DOKONALÝ ŽIVOT

Magdaléna Mikulová

Obsazení: 4 muži, 3 ženy

Benjamin je dobrý student z dobré rodiny a zatraceně dobrý hráč bowlingu. Právě byl přijat na školu, která je rozhodující pro jeho budoucnost stejně zásadně, jako pro minulost. Historie rodiny je pevně svázána s touto vzdělávací institucí: rodiče byli studenti,

starší sestra ještě v lavici sedí a dědeček, charismatický, ale dominantní muž, byl dokonce ředitelem.

Ben je na sebe pyšný, užívá si prvního a pravděpodobně nejdůležitějšího úspěchu svého života, ale také cítí větší a větší obavy z nastávající odpovědnosti a velmi tvrdě práce. Je nadšený i skleslý, protože dospělost neodvratně nastává se všemi pozitiviv i negativiv. Jeho přijetí, samozřejmě oslavováno jako velká rodinná událost, bezděčně poukáže na nejasnosti o studijních letech matky a o její minulosti obecně. S pomocí sestry Ely začne formulovat ty správné otázky a hledat odpovědi. Vzrůstající neklid matky a žárlivost méně úspěšného spolužáka, který se neštítí mstít pomluvami, ho přiblíží k osklivé pravdě. Ne úplně celé, ale jak se situace v rodině stane neúnosnou, otec s dědou musí zvolit upřímnost. Jejich vyprávění je jádrem příběhu, dějové linky se tu lahodně smísí.

Nakonec je na každém, jak se s minulostí vyrovná. Benova práce v honbě za pravdou skončila odvážným tázáním, což je úměrné jeho mentální a citové zralosti. Jeho sestra, posílena životními zkušenostmi a přítelem z vojenské rodiny, zvolí jiný způsob, naprosto přiměřený hloubce šoku a otci s dědečkem nezbyvá, než to akceptovat.

Hra se umístila ve finále soutěže o Cenu Evalda Schorma za rok 2015.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

MAGDALÉNA MIKULOVÁ

Narozena 21. května 1989 v Praze. Když přišel čas, odmaturovala na Gymnázium Arabská a odté doby studuje Filosofii a Religionistiku na FF UK. Specializuje se na etiku a politickou filosofii a ve studiu náboženství na judaismus a na mytologii Keltů a Římanů. V životě zkoušela

už kde co, od zašlapávání drnů po koňských kopytech v Chuchli, přes vztyčování vlajky na izraelské vojenské základně, po vaření pro japonského císaře. Nic ze zážitků se však v jejím psaní neobjeví: je zásadním zastáncem síly fantazie, zapisování viděného a slyšeného cítí jako nedovolený doping. Svůj první román napsala ručně na základce a zničila si na něm rukopis, na střední odpočívala při povinných slozích pro hodiny češtiny a stylistiky, a na vysoké objevila bizarní žánr FanFiction, kterému vděčí za návrat k literatuře. Stala se sezonní hvězdou internetu, a když už ji omrzelo napravovat chyby, které na svých postavách napáchali jiní autoři, stvořila své životní dílo. Po té, mladá a nevděčná, měla pocit, že psaní je příliš pasivní, začala se věnovat filmové a divadelní režii. Na FAMU měla hostující přednášku pro scenáristy o tom, jak pracovat s historickými postavami jako literárními, po vzoru kulturního světa založila univerzitní divadelní soubor InCognito, který úspěšně vede už čtvrtou sezonu. Pro soubor v těžké textové nouzi napsala svou první hru *Il Duetto*, posléze oceněnou ex-Radokovskou Dramatickou soutěží Aura Pontu, za kterou získala **1. místo v soutěži o Cenu Evalda Schorma za rok 2015**. V lednu 2016 přišla rozhlasová hra *Dokonalý život*. Nyní pracuje na dalším románu, jelikož tento žánr uctívá a cítí se v něm nejpřirozeněji, no a konečně pochopila, že ona pasivita vlastně znamená svobodu. Miluje starou Prahu, má veliké štěstí, že může bydlet v samém srdci, pár kroků od Hradu. Doma jí visí plakáty Polaňského a Wajdy, v knihovně sedí vedle filosofů Gombrowicz, Kundera a Bulgakov, na stole se povalují modely tanku, lodě, aut a letadel, hromady vstupenek do Divadla v Dlouhé a vysokoprocenní mléčná čokoláda.

2. MÍSTO

POD PLECHOVÝM NEBEM

📖 @ 👤 Ⓜ

Petr Erbes

Žánr: rozhlasová hra

Obsazení: 2 muži, 2 ženy a sbor

Jedna návštěva a oslava narozenin na starém dobrém kontinentu. Mýtus o boření rodinných tradic a jejich nechtěné reinkarnaci. Svět viděný očima Malého Mrzáčka, ve kterém se hranice reality a hry postupně stírá. Svět dítěte, ve kterém mohou být všechna přání splněna, vždyť rozdíl mezi dítětem a bohem je tenký jako ostří skalpelu.

Malý Mrzáček: I Want New Sneakers, nový chci boty, boty chci z kůže pumy a sleziny kripla, co natáh brka na malárii. Ach kéž by přiletěl komár a štípl mě do řitě! Jak já bych chtěl komára s malárií, choval bych ho a říkal mu Příteli.

Hra získala 2. místo v soutěži o Cenu Evalda Schorma za rok 2015.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

PETR ERBES

Narozen v roce 1991, po maturitě na gymnáziu v Poliči absolvoval obor Multimediální technika na ČVUT. Nyní je studentem režie – dramaturgie na katedře alternativního a loutkového divadla DAMU. V létě kočuje s divadlem

po vsích na pomezí Žďárských vrchů (*Naši figuranti, Svatojánské elegie* nebo *Ani ryba, ani rak*). Spolurežiroval autorskou inscenaci *Naruby* absolvujícího ročníku MKP. S jednoaktovou hrou *Infiltrace* získal první cenu v soutěži Ferdinand Vaněk dnes. Je spoluautorem interaktivních projektů *Fate and Remote Control* (PQ 2015), *Can you see it?* (Festiwal Nowej Scenografii 2015) a *Projekce filmu: Večírek*. Pořádá festival *Momentum*. Hraje v kapele *Cestárium*, v létě rovněž u táborových ohňů. **Za hru *Pod plechovým nebem* získal 2. místo v soutěži o Cenu Evalda Schorma za rok 2015.**

3. MÍSTO

PROJEKT N.A.Ď.E.Ž.D.A. ⚡ @ A

Tomáš Kovanda

Žánr: komedie

Obsazení: 4 muži, 2 ženy (variabilní)

Každě se mě tady furt ptá, jestli se těším na Mars, ale já vím, že letíme leda tak do prdele. Mám toho dost. Nemůžete mě tady přece držet! Doma na mě čeká... no dobře, nikdo na mě doma nečeká, ale kdybych tady nebyl zavřenej, tak by mě možná někdo čekal!

Komedie o jedné laboratoři, jednom nápadu, několika problémech a o astronautech, kteří letěli na Mars a přitom nikdy neopustili planetu zemi. Vše, co se na „palubě lodi“ děje, je nahráváno skrytými kamerami a jejich záznam komentován vedoucím celého projektu doktorem Trikuskiem.

Je vůbec možné s někým být zavřený několik let na jednom místě a nemít chuť ho zabít? Je možné zachovat si vlastní hodnoty, zdravý rozum, loajlnost vůči své zemi i miliony kilometrů daleko

od ní? A co když se projektu někdo zúčastní nešťastnou náhodou a jako jediný ví celou pravdu. Je poté možné neletět na Mars a nezbláznit se?

Hra získala 3. místo v soutěži o Cenu Evalda Schorma za rok 2015.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

TOMÁŠ KOVANDA, *1987

Původně vystudovaný elektrikář, později studoval skladbu a bicí nástroje na brněnské konzervatoři, pedagogiku angličtiny a francouzštiny na Masarykově univerzitě a bicí nástroje na JAMU. Působí v moravské filharmonii Olomouc, jako učitel na ZUŠ a spolupracuje v mnoha hudebních i nehupebních projektech. Je autorem učebnice hry na klávesové nástroje, sbírky pohádek, několika divadelních inscenací a dalších literárních, hudebních a dramatických počinů. **Za hru *Projekt N.A.Ď.E.Ž.D.A.* získal 3. místo v soutěži o Cenu Evalda Schorma za rok 2015.**

ČESTNÉ UZNÁNÍ

PĚT ŠVESTEK

Vojtěch Nejedlý

Obsazení: 9–11 mužů, 5 žen

Hra se zabývá problematikou gamblersství, předkládá nám ji však nikoliv pateticky moralizující formou, ale surovým pohledem na drastické změny, které nadanému herci překopou od základů celý jeho život. Prolínání skutečnosti s divadelní realitou, kterou vytváří připravovaná inscenace Čechovova Racka, mísení pracovních a osobních vztahů, kontrast smrti a života v neúnosných podmínkách, ale především odstup, který si hra svojí ironií a jemným humorem zajišťuje, to jsou hlavní principy, které nám mohou nabídnout autentický příběh o pádu člověka v nezvykle poetické, ale zároveň svižné formě.

Hra získala čestné uznání v soutěži o Cenu Evalda Schorma za rok 2015.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

VOJTĚCH NEJEDLÝ

Absolvent oboru Tvorba textu a scénáře na VOŠ Jaroslava Ježka a student režie a dramaturgie na činoherní katedře DAMU. Kromě psaní dramatických textů se zabývá i tvorbou textů písňových pro autorskou kapelu LeDva i pro jiné interprety. **Za hru Pět švestek získal čestné uznání v soutěži o Cenu Evalda Schorma za rok 2015.**

SEBESTŘEDNÁ SAMOTA

Vanda Zaplatílková Hutařová

Žánr: tragikomedie

Obsazení: 2 muži, 5 žen (+ případně jedna virtuální žena a jeden virtuální muž)

Příběh vypráví o dvou generacích, náctiletých a třicátníků, které spolu komunikují převážně prostřednictvím internetu a mobilních telefonů. Jejich vztahy by se daly charakterizovat pomocí repliky Elišky ze závěrečné části hry: *My vlastně nechceme být spolu, nám je jen příjemný předstírat, že když jsme spolu, nejsme sami... Ale my jsme sami, Kryštofe... Sami bok po boku.*

První polovina hry představuje všechny postavy. Jsou jimi tři sedmnáctileté dívky – spolužačky: Majka, Nora a Dája, které propadly závislosti na Facebooku, jehož prostřednictvím zveřejňují své životní názory (například o veganství). Sedmnáct let je i Elišce, která si na internetu říká Black vulgar bitch a která založila Blog mladých sebevrahů. Jiné zájmy sleduje na sociální síti devětadvacetiletý Kryštof, který doufá, že zde najde životní partnerku. Stejně tak čtyřiatřicetiletý Radim má na webu konkrétní cíle; tráví veškerý svůj volný čas hraním online her, kde ve světě WOW (World of Warcraft) potká spřízněnou duši – mladého orka. To sedmatřicetiletá Linda brouzdá na internetu v podstatě jen proto, aby se se svým partnerem Radimem nenudila.

Všechny postavy v průběhu hry osloví tajemná Mefista, která je svádí k tomu, aby opustili své virtuální životy a začali žít v realitě. Druhá polovina dramatu tak přinese mnohé vztahové zvraty. Mají však tyto internetoví závisláci ještě naději na skutečný život? A kdo je vlastně Mefista?

Hra získala první místo v dramatické soutěži DRÁMA 2015 a čestné uznání v soutěži o Cenu Evalda Schorma za rok 2015.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

VANDA ZAPLATÍLKOVÁ HUTAŘOVÁ

Po osmiletém gymnáziu, které absolvovala v Liberci, vystudovala VOŠ Hereckou v Praze a v současné době je posluchačkou katedry Divadelní vědy na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy.

Prakticky od dětství se věnuje herectví a psaní her v amatérských a studentských divadelních souborech. V roce 2011 se stala spoluzakladatelkou divadelního souboru La'My, které vystupovalo nejprve při Malostranské besedě, poté při Redutě v Praze pět let, a v němž působila jako režisérka a autorka (inscenace její hry *Vlk in fabula* byla nominována na Českého Tučňáka v kategorii Mladé divadlo).

Od roku 2012 vede v Liberci divadelní studentský soubor STOPA fungující při Podještědském gymnáziu. Společně se studenty uvádějí autorské inscenace, se kterými se účastní divadelních festivalů (jíž dvakrát – 2014, 2016- postoupili do celostátního kola Mladé scény do Ústí nad Orlicí a získali také dvakrát – 2013, 2016- ocenění za scénář).

Vedle toho působí od roku 2014 jako režisérka a autorka v Divadle AHA!, zaměřeného na dětského diváka. Jejím velkým koníčkem je scénický šerm, který provozuje především přes letní sezonu na českých, ale i zahraničních (Holandsko, Německo) akcích.

Za hru *Vlk in fabula* získala čestné uznání v soutěži o Cenu Evalda Schorma za rok 2012. Za hru *Sebestředná samota* získala 1. místo v dramatické soutěži *Dráma 2015 v Bratislavě* a čestné uznání v soutěži o Cenu Evalda Schorma za rok 2015.

MALÉ ZÁVISLOSTI

Barbora Hancilová

Obsazení: 4 muži, 4 ženy

Ježíš, mě to tak sere, jak si vytváříme na párty tyhle malý dramata a hrozný se prožíváme. Jenom, abysme nemuseli řešit velkej svět, vytváříme si svůj vlastní. Hermeticky uzavřenou bublinu konstantní párty. A je hrozný, že jsme na hranici obrovských společenských změn a místo toho, abysme něco dělali, abychom dělali revoluci a něco měnili, věnujem veškerou ničivou, ale i kreativní energii do různých party, na kterejch ničíme akorát tak sami sebe. – Ne, my se neničíme, ani to ne, my se paralyzujem, drinky a koks a všechno, to jsou jenom anestetika, kterejma se umrtvujem a žijem v tomhle akceneschopným, impotentním stavu. Jenom konzumujem, a pak se prožíváme.

Parta kamarádů se schází v den narozenin jednoho z nich. Porovnávají svou úspěšnost, řeší pracovní nabídky i nabídky jiného druhu. Alkohol, taxíky, fejsbuk, láska, vyznání a... smrt.

Jeden z nich umírá a zbytek se s tím musí vyrovnat. Jejich životní postoje se mění v konfrontaci s opravdovou ztrátou, v konfrontaci se situacemi, z nichž se už nedá vyhat, dospívají.

Hra získala čestné uznání v soutěži o Cenu Evalda Schorma za rok 2015.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

BARBORA HANČILOVÁ, *1993

Vystudovala Gymnázium Jana Nerudy, aktuálně studuje DAMU, obor činoherní dramaturgie. Od gymnázia se pokouší psát divadelní hry, na podzim 2011 uvedlo Studio Švandova divadla *Kai/Abe 2011* a o dva roky později byla krátká hra *Chrám* uvedena v rámci projektu Nádraží LETÍ. Překládá z angličtiny a francouzštiny. **Za hru *malé závislosti* získala čestné uznání v soutěži o Cenu Evalda Schorma za rok 2015.**

MARIAN JANIK, *1953

Vystudoval stavební fakultu SVŠT v Bratislavě. Literární tvorbě se věnuje od dětství, a to jak divadelním hrám, tak prozaickému žánru. V roce 2011 získal se svou hrou *Hviezdy a hviezdíčky* 2. místo slovenského Literárního fondu v soutěži o původní divadelní a rozhlasový text. V roce 2013 získal se svou hrou *Autista* 1. místo v soutěži o nejlepší hru v českém a slovenském jazyce DRÁMA 2012. Za hru *Austrálčan* získal třetí místo v anonymní dramatické soutěži navazující na 22 ročníků soutěže o Cenu Alfréda Radoka.

AUSTRÁLČAN**Marian Janik**

Obsazení: 3 muži, 2 ženy

Denis se po dvaceti letech vrací domů z Austrálie. Vrací se do podkrovního bytu, ve kterém prožíval svou první velkou lásku. Vstoupí do zaběhnutého a všedně působícího života obyvatel podkroví. Vzpomínky měly být pro všechny jen úsměvnou epizodou jejich současného soužití, ale duch „nového světa“ nastavil všem až příliš pravdivé zrcadlo jejich skutečných životních hodnot.

Hra získala třetí místo v anonymní dramatické soutěži navazující na 22 ročníků soutěže o Cenu Alfréda Radoka.

Text ve slovenštině v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

DVEŘE (2016)**Jan Zindulka**

Žánr: komedie

Obsazení: 4 muži, 4 ženy

Čeho se musíme vzdát, abychom mohli jít dál?

Úsměvohra o vážných věcech.

Manželský pár – muž s volantem, žena s velkou kabelou plnou věcí. Dvě přítelkyně v permanentním dialogu. Realitní makléř zakládající si na svém postavení. Bezdomykně s velkým ošuntělým kloboukem. Tito všichni se po smrti sejdou v předsíni nebe. Nikdo se nechce vzdát věcí, které si s sebou přinesl, ale s kterými dveřmi do nebe projít nemůže. Při vzájemné komunikaci, kdy se postupně dozvídáme jejich příběhy, bolesti i radosti, si postupně uvědomují, co je vlastně důležité a čeho se mohou vzdát. A tak nakonec všichni dveřmi přece jen projdou.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

J.O.B. (2012)

Jan Zindulka

Žánr: činohra

Obsazení: 3 muži, 1 žena

*Neptejme se, odkud se bere zlo. Hledejme, kde se rodí dobro.
Jedna šachová partie. Hraje se o člověka.*

Josef Oldřich Beran je obyčejný člověk, má veselou povahu, hodnou ženu, prima děti, dobré zaměstnání. Pomůže, kde je potřeba. Tak proč se mu najednou všechno zhroutilo? Proč v pár okamžicích všechno ztratil? Ale opravdu ztratil? Možná, že je to jen trochu jinak, než si představoval. Snad Dobro ještě neprohrálo, jen potřebuje trochu víc času. Je třeba jít dál.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

NOC PÁTÁ

Jan Zindulka

Obsazení: 2 muži, 1 žena, 4 andělé (anděle mohou hrát i ženy)

... vždyť musel vědět, že stvořit člověka bude velkej průšvih!

Jak víme, svět byl stvořen v šesti dnech. Co se asi dělo v nebi pátou noc, poslední noc v dějinách vesmíru, kdy ještě neexistoval člověk? Bůh měl ve svém plánu jasno, zato andělé si nebyli moc jisti, zda je člověčí svoboda tak výborný nápad. Bible se ale příliš podrobně o prvních lidech nezmiňuje: Jaké povolání měl Adam? Uměla Eva vařit? Co všechno Had Evě nasliboval, aby ji přiměl ochutnat zakázané ovoce? Na pozadí dávné biblické události se rozvíjejí vážné i veselé úvahy o člověku zcela současném.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

NABÍZÍME

PŘELOŽENÉ zahraniční hry

**FRANCOUZSKÉ DIVADELNÍ HITY
V NABÍDCE DILIA**

PŘÍZRAK (LA DAME BLANCHE, 2015)

Sébastien Azzopardi, Sacha Danino

Francie

Překlad: Irena Novotná

Žánr: thriller / komedie

Obsazení: 4 muži, 4 ženy

Autorské duo Sébastien Azzopardi a Sacha Danino jsou podepsáni pod mrazivým thrillerem s komediálním potenciálem *Přízrak (La dame blanche)*. Hra začíná banálně, ženatý četník Malo se zamiluje do malířky Alice a chystá se opustit manželku Céline. Dozví se ale, že žena čeká po letech marného snažení dítě, a tak rozhodnutí bere zpět. Vtom dochází k tragické autonehodě, Malo při ní usmrtí Alici a zbaví se těla. Hrůzný čin jej málem připraví o rozum, pronásleduje jej přízrak mrtvé milenky. Po měsících se navíc objeví Alicina sestra Nina a trvá na tom, že sestru potkalo neštěstí. Rozbíhá se pátrání, které spjeje k překvapivému závěru.

Hru uvádí za obrovského zájmu publika Théâtre du Palais Royal, nepřehlíží jí ani kritika, získala hned tři nominace na prestižní cenu Molière 2016.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

KOUČ (LE COACH, 2008) ⚡ 😊 @ 📄

Denis Bardiau, Bruno Bachot

Francie

Překlad: Irena Novotná

Žánr: komedie

Obsazení: 3 muži, 1 žena

VANESSA: Jo, Patricku, volala tvá sestra...

MARMIGNON: Cécile? Copak chtěla?

VANESSA: Zamilovala se.

MARMIGNON: Já vím... To není žádná novina.

VANESSA: No ne, tohle je novinka! Žhavá novinka!

MARMIGNON: S tím Číňanem je už konec?

VANESSA: Neměla náhodou Nora?

MARMIGNON: Ne, měla Číňana žijícího v Oslu.

VANESSA: Právě! A tohle je senegalský diplomat, se kterým se seznámila v čínské restauraci. Dostal jmenování do Buenos Aires a sestra potřebuje tisíc eur, aby mohla za ním.

MARMIGNON: No teda! Letenka Paříž-Buenos Aires bude jistě masnější než letenka Paříž-Oslo!

Patrick Marmignon trpí vzácnou nemocí zvanou dobrota, takže není divu, že dobráka od kosti kdekdo zneužívá. Neumí nikomu říct ne, matce slouží jako hromosvod a děvče pro všechno, sestra z něj tahá peníze, šéf mu nakládá práci bez nároku na odměnu. Patrick je k tomu všemu po uši zamilovaný do krásné kolegyně Vanessy,

kteřá má ovšem oči jen pro svého přítele, nezaměstnaného instruktora curlingu. A Marmignon je příliš stydlivý na to, aby se jí vyznal. V momentě nejvyššího zoufalství se obrátí přes inzerát na osobního kouče Xerxa Chêna. Hledá u něj návod, jak konečně vzít osud do svých rukou!

Podle úspěšné hry *Kouč* (má za sebou více než 1000 repríz) dvojice autorů Bruna Bachota a Denise Bardiaua vznikl stejnojmenný film. V hlavních rolích se předvedli Richard Berry a Jean-Paul Rouve.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

JEŽÍŠEK JE NEŘÁD (LE PERE NOËL EST UNE ORDURE, 1979) ⚡ 😊 @

Josiane Balasko, Marie-Anne Chazel, Christian Clavier, Gérard Jugnot, Thierry Lhermitte, Bruno Moynet

Francie

Překlad: Irena Novotná

Žánr: komedie

Obsazení: 5 mužů, 2 ženy

Město je krvežíznivá bestie požírající bez pardonu slabě... Statistiky dokládají, že lidé zoufalí páchají sebevraždy dvakrát častěji než ti ostatní. A to byl důvod, proč hrstka mužů a žen z řad dobrovolníků založila linku důvěry „Přítel v nouzi“. Cílem je probourat zed' mlčení... Pro ty, kdo klesají na mysl, je stále na drátě člověk ochotný naslouchat a promluvit si... Je to snadné, zadejte tři písmena SOS anebo vytočte číslo 44.87.74.90. I na Štědrý den naleznete slova útěchy!

Zaměstnanci linky důvěry „Přátelé v nouzi“ zapomenou v návalu vánočního sentimentu na základní pravidlo a pozvou do kanceláře hned několik zoufalců. Pierre Morteze podlehne naléhání nešťastníka, který se představí jako Katia a z něhož se vyklubá muž převlečený za ženu. To jeho kolegyně Tereza se nechá přemluvit poněkud pomalu chápající a prostořekou sestřenicí Josette v pokročilém stupni těhotenství. Spolu s ní naruší štedrovecerní idylku Félix, její násilnický přítel, přestrojený za Santa Clause. Kromě toho vpadne co chvíli do dveří soused Radan Preskovič a přináší gastronomické „perly“ ze své domoviny. Takoví jsou hlavní protagonisté bláznivé komedie vyprávějící příběh o tom, kterak se mohou svátky klidu a míru zvrhnout v noční můru.

Divadelní hra *Ježíšek je neřád* vznikla v roce 1979 a je pod ní podepsáno nezávislé divadelní sdružení Le Splendid. Autoři netušili, jak velké oblíbenosti se bude tento kus těšit (jejich humor je specifický, drsný a rozhodně ne korektní). Nakonec však hra slavila takový úspěch, že dala vzniknout stejnojmennému filmu a francouzská televize jej uvádí s železnou pravidelností vždy o Vánocích.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

BEN HUR (2012)

Patrick Barlow

Velká Británie

Překlad: Lucie Kolouchová

Žánr: komedie

Obsazení: 3 muži, 1 žena

Příběh Judy Ben Hura, který je z Jeruzaléma poslán do římského otroctví, zachrání život římskému vojevůdci a stane se obdivovaným vozatajem v závodech koňských spřežení, aby cestou domů do Judeje potkal jistého

Ježíše Krista, možná znáte z filmu z roku 1959, který dostal 11 Oscarů a ve kterém coby hrdinný Ben Hur zářil Charlton Heston.

Možná znáte i Patricka Barlowa. Je to britský herec a autor i u nás hraných a populárních *39 stupňů* anebo *Mesiáše*. Ve svých hrách se s oblibou pouští do inspirací filmovými žánry, až u něj je to hitchcockovský thriller ve *39 stupních* anebo nabubřelý historický velko-film v *Ben Hurovi*.

Ze setkání Patricka Barlowa s Ben Hurem totiž vzejde podobně velkolepá komedie, jakou je *39 stupňů*. I zde Barlow pracuje s principem divadla na divadle, historickou fresku sehraje poloamatérská divadelní společnost principála Daniela Veila, čítající toliko čtyři herce (autor nespécifikuje pohlaví, nicméně jeden z herců hraje všechny ženské role). Autor a principál v jedné osobě samozřejmě hraje i hlavní postavu, jeho spoluhráčem je zkrachovalý shakespearovský herec, hvězda velšské telenovely a vycházející sexy TV hvězdička. A jako ve správném divadle na divadle dochází k mnoha komickým situacím, technickým problémům, přebřepům a jiným zábavným momentům. Jelikož čtyři herci hrají několik desítek postav, dochází k mnoha komickým situacím zaviněným rychlými převleky a skoky mezi pohlavími postav. Odhodlaní herci i tak se vším nasazením předvedou i onu slavnou scénu se závodem koňských spřežení – a to za pomoci zahradních traktůrků. Do děje jsou zapojeni i diváci, kteří si trochu nedobrovolně zahrají v masové scéně námořní bitvy.

Barlowův Ben Hur vychází z nejlepší tradice britského lehkého absurdního, sarkastického humoru, který bude jistě blízký nejen milovníkům Monty Pythonů. I Ježíš tu lehce ironicky glosuje, že těch posledních pár dní života byl tedy pěkný kříž. Jak děj spěje ke konci, divadlo na divadle se pomalu rozpadá, nic nefunguje, komické situace se vrší jedna na druhou ad absurdum, mezi čtveřicí herců dojde k milostnému trojúhelníku a všichni už jen s údivem sledují, jak Ježíš za zvuků Mahlerovy symfonie vystoupá na nebesa a spadne opona. Drastická, šílená a neskutečně vtipná, taková je Barlowova verze Ben Hura.

Ben Hur byl poprvé uveden v londýnském Watermill Theatre v červenci 2012.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

BELGICKÁ RYBKA (LE POISSON BELGE)

Leonore Confino

Francie

Překlad: Petr Christov

Žánr: činohra

Obsazení: 1 muž, 1 žena (pořádná zlatá rybka)

*Dětský přísahy nic neznamenaj. Musíš mi dát jasný pravidla: „tohle ne ne tak tohle ani náhodou tohle taky ne hele žádný výmluvy na tohle teda zapomeň“ a musíš vydržet, když budu třeba křičet „přísahám, na mou duši, slibuju na psí uši, na mě se můžeš spolehnout.“ Protože když dítěti ustoupíš jednou, tak finito, hotovo konec, chápeš? Pěkně si to pak všechno vyžereš.
- Zavři klapačku a jdi spát!*

Text *Belgická rybka* je dialogem dvou postav, osamělého Velkého pána, který jednoho zimního večera potká na ulici Malého holčičku. Zvláštní holčička pronikne do jeho bytu, vyžaduje od pána péči a systematicky destrukuje jeho pečlivě naplánovanou každodennost.

Leonore Confino byla v roce 2016 nominována na prestižní divadelní cenu Molière v kategorii Nejlepší žijící autor francouzsky psaných her. Molière 2016 v kategorii Ženský objev roku si odnesla herečka Géraldine Martineau za roli Malého holčičky v *Belgické rybce*.

V březnu 2016 byla hra představena formou scénického čtení v rámci festivalu Sněž tu žábu.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

LEONORE CONFINO, *1981

Herečka a dramatička působící ve Francii a v Kanadě. Spolu s režisérkou Catherine Schaub založila divadelní soubor Productions du silon, jako herečka spolupracovala například s režisérem Nielsem Arestrupem na jeho inscenacích pro Avignonský festival. Její hra *Belgická rybka* byla v září 2015 uvedena v pařížském Théâtre de la Pépinière a byla vydána ve francouzském nakladatelství Actes Sud.

IDOVSKÁ KARKULKA (LE PETIT CHAPERON UF, 2005)

Jean-Claude Grumberg

Francie

Překlad: Natálie Preslová

Žánr: pohádka

Obsazení: 2 muži, 1 žena a hlas babičky

Takže dobřej večer dětátka. Váš starej strejda Wolf vám bude vyprávět příběh o starejch dobrejch časech. Příběh malý kark, kark... Karrrrrrr... Prostě příběh malý Červený Čepice. Znáte ho? To je jedno, Wolf vám ho stejně poví.

30 DIVADELNÍ ODDĚLENÍ – Přeložené zahraniční hry

Jean-Claude Grumberg vytváří v IDovské Karkulce obraz nacistické krutosti pomocí schématu klasické pohádky o Červené Karkulce. Absurdita zla se zdá ještě hrozivější, sledujeme-li ji dětskýma očima.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

JEAN-CLAUDE GRUMBERG, *1939

Jeden z nejvýznamnějších současných francouzských dramatiků se narodil v Paříži v rodině východoevropských židovských uprchlíků. Traumatizující zkušenost se skrýváním a dětstvím bez otce, který zahynul v koncentračním táboře, zachycuje v mnohých svých hrách, v nichž rovněž přibližuje důvěrně známý svět své matky. Tímto prostředím je inspirována i jedna z jeho nejnámějších her *Krejčovská dílna (Krejčovský salón)*, oceněná stejně jako další díla z Grumbergovy tvorby řadou prestižních cen. Mimo psaní divadelních her dramaturguje, upravuje a překládá klasické texty. Spolupodílel se rovněž na vzniku filmových scénářů. Jeho dramata jsou uváděna na vyhlášených světových scénách. Mezi jeho významné hry patří např.: *Dreyfus*; *Krejčovská dílna* (překlad J. Žák); *Nejspíš sníš* (překlad M. Lázňovský); *K tobě, země zaslíbená* (překlad K. Neveu); *Maminka se vrátí, chudáčku sirotku* (překlad T. Vokáč).

KOSTLIVCI (ELEPHANTS 2014) 😊@

Rose Heiney

Velká Británie

Překlad: Mirka Mireková

Žánr: černá komedie

Obsazení: 4 muži, 2 ženy

17hodin 53 minut. Štědrý večer.

Richard a Sally čekají na své děti, aby s nimi oslavili Vánoce – stromček je již ozdoben, svařák uvařen a dárky už jsou zabalené. Ale pod vším tím blyštivým pozlátkem se jen snaží ukrýt strašlivé události z loňského roku, které na celé rodině zanechaly stopy. Marná snaha vše obalit balícím papírem ale jen připravuje půdu pro večer plný odhalování překvapujících a temných tajemství.

Divadelní debut kritiky oceňované autorky Rose Heiney je britkou, černou komedií s citlivým jádrem o tom, jaký dopad mají naše rozhodnutí na naše nejmilovanější.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

VÁLKA PROFESORA KLAMMA (KLAMMS KRIEG, 2000)

Kai Hensel

Německo

Překlad: Viktorie Knotková

Žánr: monodrama

Obsazení: 1 muž

Byli jste už někdy na Sašově místě? Protože jste nevěděli, jak dál, protože Vám nikdo nedal odpověď na Vaše otázky? Láska, problémy doma, hledání smyslu – nikdo netvrdí, že by byl život ve Vašem věku vždycky jednoduchý. Ale Sašovi, staršímu spolužákovi, kterého jste sotva mohli poznat – tomu podsouváte, že takové problémy neměl. Tomu, tvrdíte, stačí horší známka z němčiny a – šup – už visí na stromě! Ne, panstvo, takhle ne. Ne se mnou.

Příběh člověka, který je příliš mladý pro předčasnou penzi a příliš starý, aby začal znovu. Na jedné straně mlčící třída studentů, na druhé straně profesor literatury. Před rokem se na tomto gymnáziu stala tragédie, která navždy poznamenala životy všech studentů i pedagogů. Žáci viní z celé nešťastné události právě profesora Klamma. Vyhlásili mu válku mlčením. Profesor se všemi možnými způsoby snaží obhájit své zásady, svoji pravdu i nevinu. Podaří se mu tuto válku vyhrát?

Hra *Válka profesora Klamma* se úspěšně hraje v Divadle Minor od května 2011.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

KAI HENSEL, *1965

Významný německý dramatik, scénárista, spisovatel a režisér. Jeho zatím nejuspěšnější hrou je monodrama *Válka profesora Klamma* (Klamms Krieg), která se v Německu inscenovala již více než 100 krát. Monodrama bylo přeloženo do osmi jazyků a sklízí také mezinárodní úspěchy. Do češtiny hru přeložila Viktorie Knotková. Překlad další Henselovy úspěšné hry *Glück im 21. Jahrhundert* připravujeme.

LIVING DEAD ANEB MONSTERS OF REALITY (LIVING DEAD ELLER MONSTERS OF REALITY, 2015)

Christian Lollike

Dánsko

Překlad: Jana Michalíková

Žánr: činohra

Obsazení: 3 postavy (variabilní)

*A Nedokážu se soustředit dost dlouho na to, abych mohl mít dlouhé pocity.
B Silné pocity.*

*A Ne, dlouhé pocity. Něco silného cítit dokážu, ale jenom hodně krátce.
Když se se mnou například rozešla moje holka. To mě fakt vzalo, ale když se*

32 DIVADELNÍ ODDĚLENÍ – Přeložené zahraniční hry

potápí loď s pěti sty černochoy, můžu si pomyslet, že je to hrůza, ale...

B To proto, že sebelitost je silnější než soucit s ostatními.

C Není silnější. Jenom intenzivnější. Je teď a tady.

A Nechápu, že nefunguje takový ten mechanismus vždyť-je-to-přečlověk-jako-já.

B To proto, že jsou tak černí. Nejsou jako ty – to vidíš na první pohled.

C Nebo proto, že jich je tolik. Do tolika lidí se vžít nedá.

Přes Středozemní moře se přelévá vlna uprchlíků a nic ji nezastaví. Nezastaví ji ledová voda, námořní katastrofy, bezcitní převaděči ani Frontex. Udělají cokoli, aby se dostali do Evropy. Tým evropských filmařů o nich připravuje film. Horor. Protože jenom ten dokáže v lidech ještě vyvolat nějaké emoce. Bude to film o zombících a o upírech. Jenomže kdo jsou vlastně zombie? Jsou to uprchlíci, kteří se jako bezejmenná armáda valí na Evropu? Jsou to západní politici, jejichž bomby a války a jimi odsazené loutkové vlády vyvolávají uprchlické vlny? Jsme to my, ze kterých se ve slepé honbě za úspěchem stala prázdná těla bez duší? Nebo to jsou zbrojařské firmy a bezpečnostní průmysl, který na tom všem vydělává? A kdo komu vlastně saje krev?

Christian Lollike vedl pro potřeby své hry rozhovory s uprchlíky, politiky, pracovníky Červeného kříže i pobřežních stráží. Výsledkem je hororové drama, které důmyslně obnažuje rozličné podoby a odstíny strachu. Strachu, který uprchlická vlna vyvolává v obyvatelích Evropy a u evropských lídrů, ale i strachu uprchlíků opouštějících své domovy.

Divadelní hru uvedlo v květnu 2016 německé divadlo Ruhrfestspiele ve spolupráci s Staatsschauspiel Dresden. Uvedení hry připravuje také dánské divadlo Sort/Hvid ve spolupráci s Aarhus Teater (premiéra plánovaná na listopad 2016).

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

CHRISTIAN LOLLIKE, *1973

Současný dánský dramatik a režisér. Téměř všechny Lollikovy hry jsou provokativními kontroverzními texty, které odkrývají stinné stránky moderní společnosti. V České republice je Christian Lollike až na jednu rozhlasovou hru (*Zázrak; v dánském originále Undervaerket – The re-mohammed – tv show*) téměř neznámý. Posledním skandálem okolo tohoto mladého autora byla dramatinizace Breivikova manifestu v únoru 2012, kterou plánovalo uvést kodaňské divadlo CaféTeatret. Z inscenace nakonec z etických důvodů sešlo. Lollikovy texty explicitně pojmenovávají současné politické problémy a staví se kriticky k morálce západního světa ve všech možných oblastech: od domovů pro důchodce, církev, přes prostituci, média a reklamu, euthanasii, přistěhovalectví a terorismus až po otázky ekologie. Christian Lollike byl šestkrát nominován jako dramatik roku na Cenu Reumert, která se každoročně uděluje v různých divadelních kategoriích, a konečně ji získal v roce 2010 za absurdně komickou hru *Kosmický děs aneb Den, kdy Brad Pitt zachvátil paranoia (Kosmiske frygt eller Den dag, da Brad Pitt fik paranoia, 2009)*. V roce 2012 byl na Cenu Reumert nominován znovu, a to za hru *Obyčejný život*. Cenu Reumert obdržel a dramatikem roku 2013 se stal za hry *Skakten, Kagefabrikken* a za dramatinizaci Breivikova manifestu, *Manifest 2083*. V roce 2007 pak obdržel cenu Kafkatten, kterou Dánská asociace právní ochrany (Dansk Retspolitisk Forening) oceňuje osobnosti překračující hranice běžného způsobu uvažování o světě a společenských problémech. Hry Christiana Lollika se mimo jiné uvádějí v Londýně, New Yorku nebo Berlíně. Jeho nejnovější hry jsou *All My Dreams Come True. Disneyovka o depresích a pohádkách*, která má za sebou úspěšné premiéry v Dánsku a Německu, a *LIVING DEAD aneb MONSTERS OF REALITY*.

**FINSKÉ NOVINKY Z FESTIVALU
SPECIFIC 2016 V DILIA****TO JE ALE NEMILÉ
(HARMIN PAIKKA, 2006)****Maria Kilpi**

Finsko

Překlad: Otto Kauppinen

Žánr: hra v rodině

Obsazení: 2 ženy

*Babička**když oni v předpovědi počasí říkali**že k večeru bude vítr silít**a on fouká právě z jihozápadu**ono je to tam takové holé**takže když bude silně foukat nepodaří se nám vůbec
zapálit svíčky**Dívka**ony ty svíčky ale nejsou skoro vidět**dokud není tma**Babička**vůbec se necítím jako o vánocích*

Text Marie Kilpi vypráví pomocí minimalistického dialogu příběh o mezigeneračním odcizení mezi starou ženou a její mladou vnučkou. V roce 2007 byl text zvolen nejlepším novým dramatickým

textem na festivalu Theatertreffen v Berlíně. Tématem textu je neschopnost komunikace a porozumění, ať už mezigenerační či mezilidské jako takové, a zároveň snaha člověka se s touto neschopností vyrovnat. Forma textu má blízko k absurdnímu dramatu.

Hra se odehrává během Vánoc, které vnučka Laura tráví u svoji babičky. Na Štědrý den se spolu vydávají na hřbitov, což je pro babičku důležitý rituál, ale vnučka s ní jde spíše ze slušnosti. O jejich vztahu vypovídá i fakt, že vnučka za Babičkou přijela primárně kvůli svému školnímu projektu, který se týká života ve Finsku za dob Babiččina mládí. Právě to je jediným předmětem hovoru, který, zdá se, vnučku zajímá. Babička se snaží mluvit o svém životě a věcech, které zajímají ji, ale k opravdové komunikaci mezi nimi téměř nedochází. Na metaforické rovině však jejich rozhovory sdělují mnohem více. Způsob, jakým spolu mladá a stará žena jedná a z jakých důvodů ustupují ze svých požadavků na trávení Štědrého dne, problematizuje lidské pohnutky a motivace k solidaritě. Když se vnučka snaží ráno vyplížit z domu, aby babičku neprobudila, a babička je přitom vzhůru a jen to nedává najevo, aby vnučku nevyrušila – přičemž slyšíme jejich vnitřní promluvy – jde o vrcholně dramatickou situaci. Odcizenost a odlišnost v myšlení, kvůli které si nejsou nikdy schopny plně porozumět, se také projevuje na začátku každé situace, kdy máme možnost nahlédnout do myšlenek obou žen: babička vždy rekapituluje počasí, vnučka čas. Střet jejich světů nastává, když babička ukazuje vnučce přes řeku svůj bývalý dům, který zůstal po druhé světové válce na ruské straně hranice. To je metaforou nepřístupnosti a nepochopení, které v současnosti mezi lidmi často panuje. I když jej někdy není možné překonat, solidarita jej zmírňuje.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

FULL COTTON JACKET (TÄYSPUUVILLAKUOSI, 2009) @

Okko Leo

Finsko

Překlad: Otto Kauppinen

Žánr: válečná hra

Obsazení: 3 muži, 10 žen (řada vedlejších a epizodních postav)

Oblečte si oblek lotty.

Kterému zasvětíte svůj život.

Nebudete mít jiného ženicha.

Jste panny Otčiny.

Oblek lotty je můj nejlepší přítel.

Budu se o něj starat jako o svoji cudnost.

Závisí na tom moje čest.

Beze mě je k ničemu.

Bez něj jsem já k ničemu.

Název válečné hry Okka Lea odkazuje na slavný film Stanleyho Kubricka z vietnamské války. Zatímco však u Kubricka odkazuje *Full Metal Jacket* ke kovovému plášti střely používané americkými vojáky, *Full Cotton Jacket* Okka Lea odkazuje k „plášti“ opravdovému. Speciální kabát ze stoprocentní bavlny byl za druhé světové války poznávacím znamením členek dobrovolnické polovojenské organizace finských žen, zvané Lotta Svärd. Ve střední fázi druhé světové války, kdy bylo Finsko spojencem hitlerovského Německa, bylo pro mladé finské ženy ctí sloužit své vlasti vstupem do této organizace, která byla po skončení války zakázána jako fašistická. V roce 2004 však byla obnovena a bylo jí též povoleno používat původní znak organizace obsahující svastiku.

Text sleduje příběh mladé dívky Reetty a jejích vrstevnic po celou dobu války – od narukování do Lotta Svärd přes kontakt s realiiemi bojiště a se smrtí až po konec války a odsuzování, které musely příslušnice organizace po válce snášet. Důležitým motivem textu je již zmíněný kabát, se kterým byl svázán archetyp morálně i tělesně dokonalé finské ženy. Dívkám jsou od začátku vtuloukány do hlavy hodnoty, ke kterým jsou jako členky Lotta Svärd vázány: odpovědnost nejen za fyzické zdraví vojáků, které budou ošetřovat, ale hlavně za svoji vlastní morální neposkvrněnost a schopnost odolat chtíči, který by podle vedení organizace rozložil finskou armádu zevnitř. Když se však dívky dostanou do reálného boje a do situací, ve kterých se starají o smrtelně zraněné finské vojáky, ani ty nejotrlejší z nich nedokážou potlačit své emoce. Dívky, ze kterých mnohé vidí krev poprvé v životě, se během války stávají cynickými, když se snaží rozhodnout, co tolik opěvovaná solidarita členky Lotta Svärdu doopravdy znamená. Mohou zraněného a trpícího vojáka, ke kterému si vytvoří citový vztah, přijmout jako ženu a dát mu opravdovou duševní pomoc v podobě lásky, nebo musí zůstat chladně a pouze dodržovat pravidla? Text poukazuje na vzrůstající neonacismus současné společnosti, dále na téma ženy v tradičně „mužské“ roli – zde konkrétně vojáka – a problematizuje důsledky slepého dodržování řádu a pravidel pro společnost a mezilidskou solidaritu obecně.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

ZBYTEČNÍ LIDÉ (TARPEETTOMIA IHMISIÄ, 2003) @

Reko Lundán

Finsko

Překlad: Otto Kauppinen

Žánr: činohra

Obsazení: 2 muži, 2 ženy

Text Reko Lundána ohledává fenomén tzv. rozšířené sebevraždy, který je ve Finsku jednadvacátého století relativně častým jevem. Jde o případy, ve kterých otec rodiny, který se rozhodne dobrovolně odejít ze světa, nejprve zabije svoji manželku či děti. Text se snaží hledat důvody, které k tomuto destruktivnímu chování mohou vést. Asi čtyřicetiletý Kari přišel o práci a jeho rodina je ve finanční tísní. Jeho manželka Tuula nyní vydělává více než on, což Kariho deprimuje. Odmítá však vzít práci uklízeče, protože je na to příliš hrdý. Hádají se a Kari Tuulu uhodí, což ho později velmi mrzí. Postupně začíná trpět i jejich osobní život. Tuula bývá po práci příliš unavená a nemá chuť na sex. Když Kari připraví slavnostní večeři při svíčkách a Tuula chce jít přesto hned spát, Kari se rozzuří a Tuulu zmlátí do bezvědomí. Myslí si, že je mrtvá, a ve svém deprimovaném stavu myslí se rozhoduje situaci vyřešit nejhorším možným způsobem: odveze jejich dítě k přátelům a sám se pokusí o sebevraždu v autě. Srážku přežije, zůstane však ochrnutý na celé tělo. Tuula, která nebyla vážně zraněna, ho navštíví v nemocnici, kde mu nevyčte svoje zmlácení či pokus o sebevraždu, ale nedostatek odpovědnosti za budoucnost jejich dítěte:

JAKÝM PŘÁVEM NECHÁVÁŠ SVOJE DÍTĚ, ABY TĚ VOLALO ZPÁTKY ZE TMY? JAK SE, TY HRDINO, OPOVAŽUJES HODIT SVOJE BŘEMENO NA RAMENA SVĚHO DÍTĚTE? JAK TO MŮŽE TŘÍLETÝ UNĚST? JAK TO MÁ ZVLÁDNOUT?

Text formou realistického dramatu zpracovává Kariho pocit ztráty sebeúcty z toho, že zklamal jako muž a že ho žena nahradila na postu živitele. Lundán kritizuje egoismus a neschopnost člověka přijmout zodpovědnost za svoji rodinu. Když Kari najíždí autem do sloupu, myslí primárně na to, že jemu samotnému to ukončí trápení.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

NOŽE KRÁJÍ VZDUCH (VEITSET LEIKKAA ILMAN) @

Jussi Moila

Finsko

Překlad: Otto Kauppinen

Žánr: severská tragédie o čtyřech postavách

Obsazení: 3 muži, 1 žena (epizodní postavy, chór)

*Odehrává se pod Polárkou,
kde je mráz a láska ztracena,
jezera zamrzlá a koutky úst rudé krví.*

Moilův text *Nože krájí vzduch* přenáší postupy antické tragédie do současnosti. Text silně využívá postdramatických principů. Rámčuje jej přítomnost chóru, který na začátku a na konci zpívá píseň. Text je rozdělen do čtyř částí, každá z nich je věnována jiné postavě. Chór vede s každou z postav popořadě dialog o smyslu jejich

života. Zároveň plní funkci scénické poznámky, které se postavy často odmítají podřizovat.

První z postav je Muž, který se chvěl nad vlastním stínem. Leží v posteli a umírá. Cítí, že se blíží jeho poslední hodinka, ale stále není se svým životem vyrovnaný, má pocit, jako by měl ještě zažít něco důležitého. Hlavní postavou druhé části je Chlapec, který žil pod sněhem. Je to příběh mladého muže, spíše ještě chlapce, který nemá žádný životní cíl, a tedy ani žádné úspěchy; nijak nevyčníká. Chór poukazuje na slabost chlapcovy vůle, jeho nevyrovnaný vnitřní život a závislost na názoru ostatních. Chór zpochybní chlapce jako dramatickou postavu a vznáší otázku, proč se o něm vůbec hraje. Třetí část je opět jakousi zpovědí mladého muže, tentokrát Chlapce, který hořel, aniž by cítil bolest. Chlapce přichází navštívit přítel, jejichž nevyrovnanost a omezenost Chlapce znechtí. V poslední části nazvané Žena, která cítila vinu, je hlavní postavou jediná žena v textu. Chór konstatuje, že „*pokud na svět nenahlížíme pouze povrchně, ale vnímáme ho jako časoprostor, zjistíme, že se skládá z řetězců, lidských řetězců. A každý článek těchto řetězců váže k tomu dalšímu ženské tělo.*“ Dozvídáme se, že všechny předchozí postavy jsou členy její rodiny: umírající muž je otcem jejího manžela a oba chlapci jsou jejími syny.

Moila se snaží najít prvky tragédie v běžném životě dnešních lidí, jinak řečeno – hledá dnešního tragického hrdinu, se kterým by se divák mohl ztotožnit. Běžný obyvatel západního světa však dnes nebojuje ve válkách a neztrácí milované osoby násilnou smrtí jako v antice. Jeho tragédie je jinde, pohřbena hluboko v podvědomí a determinovaná moderním způsobem života. Sartrovsky řečeno, jeho tragédií „jsou ti druzí“ – tedy společnost. A to jak na individuální úrovni ve formě problematických mezilidských vztahů, tak na úrovni celospolečenské jako neschopnost najít svoje místo ve společnosti. Člověk nemůže stoprocentně naplnit představy ostatních, a proto je drásán noži ticha a osamocení a je schopen komunikovat

jen se svým svědomím. Člověk však druhé potřebuje, protože bez nich by nebylo lásky a ženy by neměly možnost vytvářet svými těly řetězce života, jak Moila metaforicky píše.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

PRINCEZNA HAMLET (PRINSESSA HAMLET)

@

Emilia Pöyhönen

Finsko

Překlad: Otto Kauppinen

Žánr: komiksová tragédie

Obsazení: 7 mužů, 3 ženy (kompars)

Text Emilie Pöyhönen *Princezna Hamlet* je příběhem přátelství, hledání identity a touhy po svobodě. Mužský faktor je upozaděn, všechny nejdůležitější postavy hry jsou ženami. Horacia je nejlepší přítelkyní princezny Hamlet. Tráví spolu většinu volného času, chodí do přírody a sní o tom, že by mohly být volné jako sokoli. Jejich mládí však naruší postupující věk Hamlet a fakt, že musí přijmout svoji pozici budoucího vládcе říše. Motiv vraždy otce je zde potlačen na úkor manipulativnosti matky Gertrudy, která hodlá udržet u moci nejen sebe, ale hlavně konzervativní uvažování a omezený myšlenkový svět obyvatel říše. Když se proti tomu Hamlet bouří, Gertruda jí nechá poslat do Anglie. Tam je Hamlet ubytována v Buckinghamském paláci, kde je jí dopřán veškerý luxus, ale zároveň je držena pod zámek. Palác je jakousi psychiatrickou léčebnou, ve které se dodržují určité rituály (zpívání „London Bridge is falling down“ a pití čaje), na jejichž vykonávání dohlíží strážný. Hamlet se nejprve těmto symbolům poslušného konzumování populární kultury brání, ale postupně se otupuje a přijímá je. Často ji také navštěvuje Ofelio, mladý muž, který bezmezně obdivuje její statut princezny. Brzy potom spáchá Hamlet sebevraždu.

Je to těžká rána nejen pro Horacii, ale i pro Gertrudu, které se tím hrouť plány na zachování moci. Vymyslí však plán, který vyjadřuje téma hry a duševní úroveň obyvatel říše: přesvědčí Horacii, aby na sebe vzala roli princezny Hamlet. Horacia shledá, že tímto způsobem nejlépe zachová vzpomínku na svoji přítelkyni. Občané říše jsou tak povrchní, že jim stačí jakákoli osoba, která o sobě prohlašuje, že je Hamlet. Když to však Horacia nevydrží a odhalí pravdu, nikdo jí nevěří, že není Hamlet. Horacia se proto rozhodne očistit říši ohněm.

Radost živočišného druhu. Slast živočišného druhu.

Trpím, tedy jsem

živá, schopná, zvládnou to.

A tehdy

se pro mě hrůza

určitým způsobem stává

životem samotným.

HRŮZA STRČÍ PRINCEZNĚ HAMLET RUKU DO HRDLA A SEVŘE JI V PĚST.

Autorka do své hry vepsala téma povrchnosti mediální kultury a vzdoru vůči společenským rolím, ale dotýká se také emancipace, historie ženských umělkyní, bláznovství či krize současného sociálního státu.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

HAMLET-DÍTĚ (LASTEN HAMLET, 2013)

Tuomas Timonen

Finsko

Překlad: Otto Kauppinen

Žánr: činohra

Obsazení: variabilní

Hra *Hamlet-dítě* finského dramatika Tuomase Timonena klame názvem. Nejedná se o verzi Shakespearova *Hamleta* uzpůsobenou pro děti, ale o hledání našeho vnitřního dítěte skrz shakespearovskou tematiku. Malý chlapec – Hamlet je konfrontován s událostmi Shakespearova *Hamleta* aktualizovanými do poměrů současné rodiny. Text nemá kontinuální příběh, i když linka příběhu Shakespearova *Hamleta* je v něm stále patrná. Nejde zde o vraždu, Claudius je pouze novým Gertrudiným partnerem. Z pohledu dítěte se však jedná o čin podobný vraždě, když otec najednou zmizí z jeho života. Text je psán v duchu freudovského snu. Například se Hamlet ve stresu dožaduje kojení, i když je na to již starý.

Velký kluk nebo malé dítě – kým bych měl být?

Je lepší jenom cucat cecky a zapomenout na svět,

nebo se vzdát cecku a zřít, co se tu děje?

Jíst a zapomenout, spát jako andílek,

nebo vidět a ustrnout – to je, oč tu běží!

Jde tedy o rozvíjení tématu nerozhodnosti a neschopnosti nést zodpovědnost, které se nachází již u Shakespeara. Kontrast mezi vznešeným jazykem a dětským chováním postav toto téma posiluje. Text odkrývá naše vnitřní dítě, které nechce dospět, převzít zodpovědnost za vlastní život a vidět svět takový, jaký ve skutečnosti je.

Dalším tématem textu je nedostatečná odpovědnost rodičů, kteří jsou schopni vystavit svoje dítě problémům svého osobního života, což může dětem způsobit silné trauma a celoživotně je poznamenat. Scény jednání Hamleta s dospělými se odehrávají v realitě, ale ve scénách nahlížených optikou dětské fantazie se hra stává skutečností a před dětmi se např. objeví Bubák – parafráze Ducha, personifikovaný strach, údiv nad chováním dospělých a z něj plynoucí hněv, groteskně a naivně zkraslený jejich představitostí.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

SHERLOCK HOLMES (2013) ⚡ @

Greg Kramer

Velká Británie

Překlad: Marie Špalová

Žánr: činohra

Obsazení: 9 mužů, 2 ženy

Napínavá a přitom vtipná hra plná zapeklitých případů a obdivuhodných vyšetřovacích metod vede vstříc tváří samotného zla. Adaptace Sherlocka Holmese z pera Grega Kramera diváky zavede na strhující dobrodružství do doupěte překupníků s opiem, do zabahněných přístavů a napříč křivolakými uličkami Londýna na přelomu století v napínavém příběhu inspirovaném klasickými příběhy Sira Arthura Doylea. Hra přitom chytře kombinuje atmosféru viktoriánského Londýna s estetikou steampunku a s moderním způsobem vyprávění.

Text se v současné době překládá. Anglický originál dostupný v elektronické verzi v DILIA.

VÍTĚZOVÉ (LES GAGNEURS, 1995) 😊 @

Alain Krief

Francie

Překlad: Adéla Poláková (Nesrstová)

Žánr: komedie

Obsazení: 4 muži, 3 ženy

Alice a Michel jsou velice úspěšní ve své práci a mají dojem, že by bylo společensky vhodné mít dítě. Nicméně na to nemají čas, a tak se rozhodnou využít náhradní matku. Tou se má stát Geneviève, dívka z prostých poměrů, která je nezaměstnaná a působí trošku podprůměrně. Náhradním mateřstvím by si ráda vydělala na auto. Do bytu manželů, kde se celý děj odehrává, pravidelně přichází Gramont, člověk všestranně úspěšný a mocný, který rád půjčuje peníze a ještě raději je vymáhá. Aby se Alice s Michelem zbavili svých sousedů ze shora, využijí lest a pomocí Gramonta je zruinují. Aby mohl Michel ve své firmě na dětské hračky ušetřit, využije Gramonta k podvodu, aby mohl vyhodit svého dlouholetého kolegu Luciena. Když však Alice s Michelem a jejich sousedy odjíždí na dovolenou, stará se o těhotnou Geneviève Lucien a najednou se ukáže, že ta prostá dívka není až tak hloupá, jak se zdá, a bude to nakonec ona, kdo z celé spleti intrik vyjde jako vítěz.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

SNĚŽ MĚ (MANGE MOI)

Nathalie Papin

Francie

Překlad: Natálie Preslová

Žánr: pohádka

Obsazení: 4 muži, 3 ženy (děti ve škole)

DRAHÝ DIEGO (QUERIDO DIEGO, TE ABRAZA QUIELA)

Elena Poniatowska, Zdenka Procházková – Hartmann

Mexiko

Překlad: Anna Tkáčová

Žánr: činohra (monodrama)

Obsazení: 2 ženy, příp. 1 žena

Protože já když nemám plný břicho, tak mám pocit, že uletím. Moc vysoko, nad všechny hvězdy a galaxie. Ve vesmíru jsou černé díry, mám strach, že do některý z nich spadnu. A tak jím, abych byla těžká. Mám hlad!

Jeden z nejpobulárnějších francouzských textů pro děti a mladé publikum vypráví o podivném přátelství tlusté holčičky Alii a obra Lidožrouta.

Inscenované čtení hry *Sněž mě* v režii Petra Haška, uměleckého šéfa Malého divadla z Českých Budějovic, bylo poprvé uvedeno na podzim 2015 v rámci projektu Trojč(t)ení. V Praze se hra představila v rámci festivalu Sněž tu žábu v březnu 2016.

Ukázka překladu v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

Naše spojení vzniklo docela přirozeně, bez zasnub, bez věna, bez úmluv, bez obřadu. Ani jeden z nás nevěřil na konvence, na úřední razítka. Společně jsme se postavili životu a tak uplynulo 12 let, mých nejlepších. 12 roků. A potom odešel. Pryč ode mě, daleko za moře, až do svého Mexika. Ale moje dopisy ho pronásledovaly. Moje dopisy.

Osoby:

Angelina, 42 let, prožívá velkou lásku v dopisech Diegu Riverovi

Angelina, 78 let, s nadhledem pozoruje a komentuje svůj tehdejší život

Dramatizace románu slavné mexické spisovatelky a novinářky Eleny Poniatowské *Drahý Diego* (orig. název románu *Drahý Diego, objímá Tě Quiela*) seznamuje diváky s osudem ruské malířky Angeliny Beloffové (1879–1969), jedné z mnoha osudových žen malíře Diega Rivery, veskrze spjatým s Mexikem. Dílo tvoří fiktivní dopisy, které Angelina Beloffová měla psát z Paříže do Mexika od října 1921 do června 1922 Diegu Riverovi.

Drahý Diego je pohnutý příběh nadané ženy, kterou nekritická oddanost a podřízenost muži stála ztrátu osobního i uměleckého sebevědomí.

Slavný román zdramatizovala, zrežírovala a hlavní roli Angeliny ztvárnila Zdenka Procházková – Hartmann. Inscenace se v letech 2006–2008 úspěšně hrála v Lyře Pragensis Praha.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

THE DEEP BLUE SEA (1952)

Terence Rattigan

Velká Británie

Překlad: Zuzana Josková

Žánr: činohra

Obsazení: 5 mužů, 3 ženy

Jeden byt uprostřed Londýna. Píše se rok 1952.

Když je Hester Collyer nalezena svými sousedy po neúspěšném pokusu o sebevraždu, vyvstává na povrch její utajovaný bouřlivý román s válečným pilotem, který zapříčinil rozpad jejího manželství. Společně s odhalováním minulosti však objevujeme příběh plný touhy, samoty a dlouho potlačované vášně. Na pozadí křehké poválečné doby vyvstává až příliš silné vědomí ztráty a nesplněných tuh.

Dokonalé dílo Terence Rattigana obsahuje jedny z nejlépe napsaných ženských rolí v současném dramatu. Hra z roku 1952 v současné době zažívá velkolepý návrat v úspěšné inscenaci londýnského National Theatre s Helen McCrory v hlavní roli. V roce 2011 vznikl stejnojmenný film, kde hlavní roli ztvárnila Rachel Weisz.

Text se v současné době překládá. Anglický originál dostupný v elektronické verzi v DILIA.

FRENCH WITHOUT TEARS (1936)

Terence Rattigan

Velká Británie

Překlad: Adam Doležal

Žánr: komedie

Obsazení: 6 mužů, 3 ženy

Po tom co skupina mladých mužů dorazí na letní kurzy francouzštiny, aby se připravili na zkoušku z diplomacie, jejich soustředění je naprosto narušené příjezdem krásné Diany. Ke svému vlastnímu překvapení se musí naučit ještě mnohem komplikovanější jazyk: řeč žen.

Z počátku se vše zdá velmi jednoduché. Kit miluje Dianu a ona zase jeho. A taky Billa. A ještě Alana samozřejmě. Pak tu je ještě Jack – i toho miluje. A Babe se mezitím své city snaží potlačit... Není to vůbec jednoduché.

Třaskavá komedie Terence Rattigana z roku 1936 je obrovským hitem, který v současné době zažívá úspěšná znovuuvedení na britských jevištích.

Text se v současné době překládá. Anglický originál dostupný v elektronické verzi v DILIA.

SIR TERENCE RATTIGAN, 1911–1977

Řadí se k nejpopulárnějším britským dramatikům poloviny 20. století. Jeho hry jsou povětšinou zasazeny do společnosti vyšší střední třídy. Mezi jeho úspěšné hry patří: *Případ Winslow* (u nás poprvé uvedeno v roce 1947 v Realistickém divadle Zdeňka Nejedlého), *Světelnou cestou* (v roce 1946 v Národním divadle).

Jeho hry se často zabývají problémy vyvolanými sexuální frustrací, rozpadajícími se vztahy a nevěrou a zobrazují společnost plnou potlačovaných emocí a falešné zdrženlivosti.

V současné době se jeho hry těší úspěšným revivalům: *The Deep Blue Sea* v londýnském National Theatre a *French Without Tears* v Orange Tree Theatre.

VRAŽDA PŘED VÁNOCEMI ANEB NĚJAK SE NÁM TO ZVRTLO (THE PLAY THAT GOES WRONG, 2015) ⚡ @

Jonathan Sayer, Henry Lewis, Henry Shields

Velká Británie

Překlad: Alexander Jerie

Žánr: Komédie

Obsazení: 6 mužů, 2 ženy

Akademická divadelní společnost uvádí další inscenaci a libuje si, že tentokrát obsazení vyhovuje počtu členů souboru. V předchozích letech museli hry přizpůsobovat ansámblu. Uváděli 2 sestry nebo Jednoho muže ve člunu. Nyní jim ale nic nestojí v cestě, ani problémy s obsazením, ani technické zádrhele. Jakmile se však inscenace rozběhne, jedna vtipná nehoda střídá druhou a herci začínají pod tlakem ztrácet nervy. Podaří se jim však vrátit představení do těch správných kolejí dříve, než spadne poslední opona?

Fraška o inscenování detektivní hry, která objevuje nebyvalé vtipné možnosti divadla na divadle, se na West Endu těší nebyvalému úspěchu a stala se diváckým hitem, ale i miláčkem kritiky. Hra mimo jiné obdržela cenu Olivier za nejlepší komediální text roku 2015.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

JINÝ SVĚT: DĚTI NÁM ODVEDL ISLÁMSKÝ STÁT (ANOTHER WORLD: LOOSING OUR CHILDREN TO ISLAMIC STATE, 2016) ⚡ @

Gilian Slovo

Jihoafriická republika

Překlad: Hana Nováková

Žánr: dokumentární drama

Obsazení: 11 mužů, 7 žen

Co může vést mladé lidi ze Západu k tomu, aby se odjeli zapojit do řad Islámského státu? Tato otázka stojí v jádru hry, která nabízí mnohovrstevnatý pohled na palčivý problém islámského radikalismu. Srdceryvné výpovědi tří belgických matek, které rozhodnutí svých dětí chápou jen velmi těžko, protkávají názory muslimských školáků v Londýně, kteří se denně setkávají s projevem nedůvěry a rasismu, a celé plejády akademiků a odborníků v boji proti teroru. Nejčerstvější dění je uváděno do historického kontextu sporů mezi sunnity a šíity i amerických vojenských intervencí. Ale také do kontextu konkrétních lidských životů.

Autorka hry nepředstírá, že by na otázku rostoucí radikalizace a terorismu existovalo snadné řešení. Předkládá ovšem divákovi mozaiku, která ho nutí nahlédnout problém z více stran a vytvořit si informovaný názor. A to není málo, ve chvíli, kdy právě černobílé vidění světa se radikální organizace snaží svými útoky vyprovokovat. Zatím se jim to, zdá se, daří: od polarizujících výroků George Busche po útocích z 11. 9. 2001, že „bud jste s námi, nebo proti nám,“ až po aktuální protiimigrační tendence a projevy rasové nenávisti.

Hra je kompletně založena na doslovných záznamech rozhovorů s reálnými osobami a byla uvedena v dubnu 2016 v londýnském Národním divadle. *Text se v současné době překládá. Anglický originál dostupný v elektronické verzi v DILIA.*

NABÍZÍME

NEPŘELOŽENÉ zahraniční hry

THE SPOILS (2015)

Jesse Eisenberg

USA

Žánr: komedie

Obsazení: 3 muži, 2 ženy

Bena nikdo nemá rád. Ani Ben sám se nemá rád. Šikanuje všechny kolem sebe, včetně svého spolubydličího Kalyana, opravdového nepálského imigranta. Když Ben zjistí, že se jeho školní láska vdává za upjatého bankéře, rozhodne se zničit jejich vztah a získat ji zpátky.

Úspěšnou komedii, která nic neodpustí žádné ze svých postav, napsal na Oscara nominovaný herec Jesse Eisenberg, jenž mimo jiné zazářil ve filmu *Social Network*. První uvedení v New Yorku v divadle The New Group v roce 2015 zaznamenalo natolik nadšené ohlasy („*Je osvěžující opět vidět hru, která promlouvá přímo k mladé generaci*“), že se hra záhy v roce 2016 dočkala uvedení na West-Endu.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

TO GRANDMOTHER'S HOUSE WE GO

Joanna McClelland Glass

USA

Žánr: komedie

Obsazení: 2 muži, 6 žen

Generační drama. Hra se odehrává během svátků díkůvzdání, kdy do starého rodinného sídla za babičkou, která žije se svou ovdovělou dcerou a svým bratrem, přijíždějí dospělá vnoučata. Vnuk Paul (36 let) přiváží svojí snoubenku a obě vnučky, zlomyslná Muffy (28 let) a rozvedená Beatrice (33 let) přivázejí hlavně svoje problémy. Vnoučata považují babičku za despotického sobce, ale v průběhu hry se ukazuje, že největší sobci jsou oni. Hra má nádherný jazyk, slovní humor téměř jako z her Wilda nebo Shawa a nabízí skvělé herecké příležitosti.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

ŽELEZNÁ KOŠILE (TOINEN LUONTO, 2016)

Pipsa Lonka

Finsko

Žánr: činohra – drama

Obsazení: variabilní

(Žena v noční košili stojí v šeré kuchyni a pije sklenici vody. Z gauče se na ni dívá kocour Andersson. Žena se otočí, pohlédne přímo na nás a promluví.)

ŽENA*Zdál se mi sen, že mi do pusy pochodovala nekonečným proudem zvířata.**Všelijaká zvířata: ovce, prasata, krávy, žirafy, dokonce i lvi, psi a kočky.**Nedokázala jsem pusu zavřít a všechna ta zvířata jsem musela i s kůží, chlupy a vším spolykat.**Byl to zlý sen.**(Žena vypije ještě jednu sklenici vody. Potom se podívá na kocoura, který odpočívá na gauči.)***ŽENA***Ústa, lidská ústa. To je hřbitov.**(Kocour Andersson se na ženu dívá.)***ŽENA***Hřbitov.*

Jedni touží po boku zvířat zemřít, druzí je sami bez mrknutí oka zabijí. Ve všední den na pracovišti, v parku, na dětském hřišti, v supermarketu či v nemocnici nastávají situace, kdy se vedle sebe ocitají různé formy života. Co dělá člověka člověkem, kočku kočkou a mravence mravencem? Je život pouhá hra, jejíž pravidla se snažíme určovat, ačkoli je sami vlastně neznáme?

V nejnovějším dramatu Pipsy Lonky vystupují z davu blíže neurčené postavy, které naplňují nutné a životu prospěšné, ale také omezující a obzory zužující rutiny. S humorem a bez moralizování ilustrují a zpochybňují zaběhlá pravidla a známé návyky. Svým jednáním upozorňují na skutečné lidské potřeby a na možnost přistupovat k životu i jinak, než je běžné. Nakonec třeba v každém z nás dřímá osamělý buřič, který ví o bezvýchodnosti a zmaru, k němuž odkazuje přísloví „Zvyk je železná košile.“

Hra má svůj rytmus. Každou scénu protíná tma a uši otupující hřmění. Lidský život připomíná jízdu na běžícím pásu, vedle kterého postává pouliční muzikant a hraje Bachovu Sarabandu. Mrtvé kusy se jen přesunou na jiný pás a putují dál.

Mottem dramatu *Železná košile* je citát z románu *Durman*, jehož autorkou je finská spisovatelka Leena Krohn: „*Pohled cizího druhu určuje člověka, dodává mu správné souřadnice. Copak by se to dalo vyjádřit naší vlastní řečí? Jen z cizích očí můžeme vyčíst, kdo a jací jsme*“ (přel. Vladimír Piskoř; vyd. Havran, Praha 2004). Lonka se svojí hrou hlásí k poetice švédského filmáře Roye Anderssona a myšlenkám Jacquesa Derridy, Simone Weil a Leonarda da Vinciho.

Text originálu v elektronické podobě je k dispozici v DILIA. Český překlad můžeme zprostředkovat.

TAKING CARE OF A BABY (2007) @

Dennis Kelly*Velká Británie**Žánr: činohra**Obsazení: 3 muži, 3 ženy*

„Nic z toho není pravda. Jsou to jen řeči lidí. Všechno je to subjektivní. Na jedné straně je pravda a na druhé to, o čem si lidé myslí, že je pravda, a záleží jen na tom, jak moc to zkrusíš...“

Taking Care of baby se věnuje složitému případu Donny McAuliffe, mladé matky obviněné z vraždy svých dvou dětí. V celé sérii rozhovorů s lidmi, kteří se na tomto neobvyklém příběhu podíleli, včetně Donny samotné a její zmatené matky Lynn, se postupně odhaluje, jak člověk může nejlépe zraňovat ty, které se snaží nejlépe ochraňovat.

Ambiciózní hra Dennise Kellyho užívá populárních postupů doku-dramatu a verbatim divadla za účelem prozkoumat, jak moc je pravda ohrožená dnešní kulturou, v níž se na nás informace valí ze všech stran.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

HAPPY TO HELP (2016)

Michael Ross

Velká Británie

Žánr: komedie

Obsazení: 7 mužů, 3 ženy

Satirická komedie o tom, jak se z nás stal národ prodavačů.

Zkrachovalý farmář prodá svůj pozemek řetězci supermarketů, který ho de facto připravil o práci. O patnáct let později na tom stejném místě stojí rušný obchodní dům. Výkonný ředitel Tony chodí do práce v přestrojení. Vedoucí pobočky Vicky je odhodlaná zprostředkovat mu ten nejautentičtější děsivý zážitek, než by si mohl představit. Doplnovač zboží Josh sní o úniku a o kariéře rockové hvězdy. Vedoucí odborů Elliot sní o Joshovi. Ale blížící se pátek se postará o to, že už nikdy nic nebude stejné jako předtím.

Nová komedie Michaela Rosse je výjimečně vtipným a jízlivým svědecvtvím o tom, jakou má jedinec cenu v 21. století pod nadvládou kapitalismu.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

poslal její nakladatel, aby ji přesvědčil napsat svoji poslední knihu, jejich střet se brzy promění ve hru na kočku a myš – ale kdo je kočka a kdo myš?

Autorce Joanně Murray-Smith se ve hře *Switzerland* daří budovat napětí srovnatelné s posledními kapitolami skvělých thrillerů Patricie Highsmith.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

SWITZERLAND (2015)

Joanna Murray-Smith

Austrálie

Žánr: činohra

Obsazení: 1 muž, 1 žena

Oceňované drama o hře na kočku a myš z pera australské autorky Joanny Murray-Smith je inspirováno životem spisovatelky Patricie Highsmith. Autorka bestselleru *Talentovaný pan Ripley* žije jako poustevník někde ve švýcarských Alpách. Když se u ní tedy objeví nevitáný mladý muž, kterého

HUDEBNÍ ODDĚLENÍ

Premiéry a užití děl

28. 4. 2016
Korean National Opera
Suwon Philharmonic Orchestra
Antonín Dvořák:
RUSALKA
opera

13. 5. 2016
Národní divadlo Brno
Bohuslav Martinů:
EPOS O GILGAMEŠOVI
oratorium

13. 5. 2016
Národní divadlo Brno
Henry Purcell:
DIDO A AENEAS
opera

15. 5. 2016
Dětská Opera Praha
Benjamin Britten:
KOMINÍČEK
opera

17. 5. 2016
China National Center for the
Performing Arts
Antonín Dvořák:
RUSALKA
opera

27. 5. 2016
Slovenské národné divadlo
(hostování NDB)
Národní divadlo Brno
Bohuslav Martinů:
EPOS O GILGAMEŠOVI
oratorium

27. 5. 2016
Slovenské národné divadlo
(hostování NDB)
Národní divadlo Brno
Henry Purcell:
DIDO A AENEAS
opera

27. 5. 2016
Divadlo F. X. Šaldy Liberec
Jules Massenet
THAÏS
opera

3. 6. 2016
Severočeské divadlo Ústí n.
Labem
Jan Rychlík, Vlastimil Hála:
**LIMONÁDOVÝ JOE ANEB
KOŇSKÁ OPERA**
muzikál

7. 6. 2016
Teatro Massimo Belini
Divadlo J. K. Tyla Plzeň
Aram Chačaturjan:
SPARTAKUS
balet

HUDEBNÍ ODDĚLENÍ 45

10. 6. 2016
Národní divadlo Praha
Richard Strauss:
ELEKTRA
opera

18. 6. 2016
Isny Opernfestival
Bohuslav Martinů:
**HRY O MARIÍ (II. DÍL
MARIKEN Z NIMÉGUE)**
opera

24. 6. 2016
Národní divadlo Brno
Bohuslav Martinů:
**HRY O MARIÍ (IV. DÍL
SESTRA PASKALINA)**
opera

30. 6. 2016
Ostravské centrum nové hudby
Dny nové opery Ostrava
Iannis Xenakis:
ORESTEIA
opera

NABÍZÍME

Hudebně – dramatická díla

THE MASS (MŠE)

Leonard Bernstein

Na výstavišti Flora v Olomouci byla 11.3. provedena v premiéře Mše Leonarda Bernsteina. Celým názvem „Mše, divadelní kus pro zpěváky, hráče a tanečníky“ byla složena na objednávku Jacqueline Kennedyové. Premiéra byla uvedena v roce 1971 u příležitosti otevření Kennedyho centra ve Washingtonu. V olomouckém představení velkou část scény tvořily projekce ilustrující text libreta, které bylo z části přikládáno do češtiny. Projekce zachycují záběry z celého světa, ze života běžných lidí, a nastolují otázky života a postoje k němu. V hlavní roli Celebranta se představil Vojtěch Dyk v režie Cabaniho v hudebním nastudování dirigenta Oskara Rosza. Jedná se o její speciální verzi upravenou samotným Bernsteinem tak, aby byla přenositelná do menších sálů a tím přístupná širší veřejnosti. Produkce bude provedena během tohoto roku v Českých Budějovicích, Brně, Ostravě, Litomyšli a Praze.

MAM'ZELLE NITOUCHE

Florimond Hervé

Slavná opereta Mam'zelle Nitouche se po 11 letech vrátila na velkou scénu libereckého Divadla F.X. Šaldy v Liberci. Autor hudby Florimond Ronger po většinu života nesl pseudonym Hervé. Libreto je dílem Alberta Millauda a Henryho Meilhaca. Mam'zelle Nitouche měla světovou premiéru v roce

1883 v Paříži jako posměšná parodie na tehdejší „bombastickou“ operní tvorbu. Její předchozí uvedení v Liberci patřilo mezi nejžádanější tituly divadla, opereta se hrála 11 let od roku 1994. Pod novým nastudováním v Liberci je podepsán režisér Oldřich Kříž. Hlavní mužskou roli varhánika Célestina, který vede dvojitý život, v novém nastudování obsadil Lumír Olšovský. Orchester liberecké opery hrál pod taktovkou dirigenta Tvrčka Karloviče.

LOVCI PEREL (LES PECHEURS DE PERLES)

Georgie Bizet

Ačkoli autograf rukopisu opery není stále k dispozici ke konzultaci, reno-
movaný britský muzikolog Hugh Macdonald vydal nové vydání Bizetova
raného mistrovského díla Lovci Perel, které se co nejvíce blíží urtextové
edici. Pro orchestraci čísel, která existují pouze v klavírním výťahu, vyu-
žil part primů se zanesenými dirigentskými poznámkami z knihovny
Pařížské Opery. Nové vydání publikuje texty dialogů, které byly nahra-
zeny recitativy a byly uváděny v představeních před rokem 1863. Nově
byl také upraven part tympánů. Provedení za užití New Edition bylo
29. dubna v Staatstheater Norimberk za řízení dirigenta Gábora Kaliho.

VEREMONDA, L'AMAZZONE DI ARAGONA

Francesco Cavalli

Při hledání barokních rarit Schetzigen Festival nabídnul německou premi-
éru opery italského skladatele Francesca Cavalliho – Veremoda, L'Amazzone
di Dragona. Nastudování a provedení bylo za užití nového kritického vydání
Wendy Heller (Opere de Francesco Cavalli). Představení se konalo 29. dubna

v Staatstheater Mainz v režii Amélie Niermeyer s orchestrem Concerto Köln za řízení argentinského dirigenta Gabriela Garrido.

NODO – NEW OPERA DAYS OSTRAVA 2016

Ostrava je jediným místem v České republice, ve kterém se koná festival současné opery. Festival NODO – New Opera Days Ostrava (Dny nové opery Ostrava) uvedl během čtyř dnů posledního červnového týdne v kamenných divadlech i industriálním prostoru šest nových představení. Pracovali na nich skladatelé a inscenační týmy z Česka, Polska, Velké Británie, Německa, USA a Íránu. Účinkovali zpěváci a dirigenti z Evropy i USA a špičkoví hráči mezinárodního orchestru Ostravská banda. 30. června byla provedena opera Oresteia na motivy stejnojmenné Aischylovy tragédie jednoho z nejvýraznějších poválečných skladatelů Iannise Xenakise. Hudební drama, kde kromě hlavních pěveckých rolí, smíšeného sboru a dětského sboru hráli, a to doslova, také diváci, vznikl pod inscenačním vedením tandemu Jiří Nekvasil a David Bazika.

DIE EROBERUNG VON MEXICO

Wolfgang Rihm

5. května se uskutečnila obnovená premiéra opery Die Eroberung von Mexico od Wolfganga Rihma v nové produkci Salzburského Festivalu a Petera Konwitschného. Operu nastudoval a řídil dirigent Alejo Pérez. Durata opery 120'.

HOLOFERNES

Emil Nikolas von Reznicek

V roce 1922 zkomponoval skladatel Emil Nikolaus Reznicek operu Holofernes podle tragédie Judith Friedricha Hebbela. V nové produkci Jürgena R. Webera měla dvoutaktová opera premiéru 29. května v divadle Oper Bonn v provedení Beethoven Orchester Bonn.

THAÏS

Jules Massenet

Příběh o vztahu kurtizány a mnicha byla poslední novinkou opery libereckého Divadla F. X. Šaldy v letošní sezoně. V českých divadlech se opera Thaïs od francouzského skladatele Julese Masseneta hrála naposledy ve 20. letech 20. století. Světovou premiéru měla opera v roce 1894. Námět vychází z novely Anatola France o vztahu mnicha Athalnaela a kurtizány – kněžky Venušina chrámu Thaïs ve starověké Alexandrii. V Liberci měla premiéru 27. května.

ELEKTRA

Richard Strauss

Poslední premiérou před plánovanou rekonstrukcí pražské Státní Opery byla 10. června opera Elektra s britskou sopranistkou Susan Bullockovou v hlavní roli. Hudební tragédie s textem Hugo von Hofmannstahla na motivy stejnojmenné Sofoklovy tragédie má základní konflikt v touze Elektry pomstít smrt svého otce Agamemnona, kterého zavraždila její matka Klytáimnestra s milencem Aigisthem. Dílo skladatele Richarda Strausse v hudebním nastudování dirigenta Rollanda Böera se do Státní Opery po její rekonstrukci opět pravděpodobně vrátí.

LITERÁRNÍ ODDĚLENÍ

Informujeme

DANA A EMIL ZÁTOPKOVI: NÁŠ ŽIVOT POD PĚTI KRUIHY

ČESKÁ LOKOMOTIVA MASKOTEM OH V RIU DE JANEIRO

DILIA měla tu čest stát u zrodu knihy o dvou výjimečných osobnostech, spojených osudem. Už jen to, že se narodili ve stejný den, ve stejný rok... Pak se potkali na atletických závodech a krátce po olympijských hrách v Londýně se vzali.

V této publikaci se střídá vyprávění obou hlavních protagonistů. Je to kniha vzpomínek na život, v němž se střídala celosvětová sláva s hodinami tvrdého tréninku; adoraci nahradily perzekuce. Zátopkovi se ale ničím nenechali zlomit, z obou doslova sálala hřejivost a empatie. Ačkoli zcela jistě patří mezi nejslavnější sportovní manželské páry historie, zdobí je skromnost a pokora.

Jejich život se odvíjel od jedné olympiády k druhé, což zohledňují i kapitoly této knihy: *Od Londýna po Helsinky, Od Helsinek po Melbourne, Od Melbourne po Řím.*

Stránky Danina a Emilova životního příběhu se odvíjejí jako zmáčkuté stopky. Emil byl fenoménem sám o sobě. Jeho jednoznačně nejslavnější triumf z roku 1952 v Helsinkách, kdy po vítězství na pěti a deseti

kilometrech vyhrál i maraton, který tehdy běžel poprvé v životě, dosud nikdo nezopakoval. Ani to, že tehdy Emil v každé z těchto disciplín překonal světový rekord...

Danina cesta ke zlaté olympijské medaili v hodů oštěpem vedla přes házenou, kdy v dresu Slovácké Slavie dokonce získala roku 1949 titul mistryně republiky. Poprvé jeli oba Zátopkovi na Letní olympijské hry v roce 1948 v Londýně. Dana tam skončila sedmá, Emil tam vybojoval zlato za běh na deset kilometrů a stříbro za běh na pět kilometrů. Poslední „Zátopkovskou“ olympijskou medaili – stříbrnou – získala Dana na Olympijských hrách v Římě.

Emil svoji dlouhou a úspěšnou sportovní kariéru ukončil v roce 1958, Dana v roce 1962.

Zátopkovi jsou dodnes vzorem pro mladé sportovce a Emil se stal hlavním symbolem české účasti na Letních olympijských hrách v Rio de Janeiro 2016.

Dana a Emil Zátopkovi: *Náš život pod pěti kruhy*, vydala Academia, 2016.

AJ

FENOMÉN MÍČEK FLÍČEK VE SLOVINSKU

Jakkoli se to zdá neuvěřitelné, moderní pohádka o nezbedném míči, kterou u nás spíše než dnešní děti znají jejich rodiče či prarodiče, je ve světě stále populární.

Její autor Jan Malík ji napsal už v roce 1936 pro loutkové divadlo vnohradské Umělecké výchovy a brzy se rozlétla do řady dalších amatérských a později i českých profesionálních loutkových divadel. Není divu: vycházela sice z oblíbené pohádky o Budulínkovi, ale její posun do moderní doby, přidání dalších postav hry, které pomáhají Dědečkovi a Babičce hledat papírovým drakem uneseného Míčka, ale především samotný dětem blízký hrdina Míček Flíček, ji zařadil do českého i světového zlatého fondu moderních loutkových her pro nejmenší. Divadelní hra se dočkala řady uvedení v Německu, Anglii, Francii a dokonce i Japonsku, ale největší úspěch slaví dodnes ve Slovinsku, kde se písnička Míčka Flíčka (ve slovinské se neposlušný míček jmenuje Žogica Marogica) dostala dokonce do

čítanek. Malíkův *Míček Flíček* v historické rekonstrukci slavné inscenace Jože Pengova z r. 1951 je na repertoáru lublaňského loutkového divadla dodnes a je zde i tématem pravidelných edukačních pořadů pro nejmenší. *Žogicu Marogicu* znají nejen ti nejmenší, kteří ho v těchto workshopech v lublaňském divadle zpodobňují v řadě kreseb a dokonce i vyrábějí jako loutku, ale při náhodném dotazu divadelníci i prodavači na tržišti.

Úspěšná loutková hra *Míček Flíček* se dočkala také knižního zpracování. V autorově úpravě spatřila poprvé světlo světa v roce 1946 s ilustracemi Ondřeje Sekory, později ji vydalo nakladatelství Albatros a pak nakladatelství Artur s kresbami Heleny Zmatlíkové. Také knižní podoba *Míčka Flíčka* je ve Slovinsku oblíbená a dočkala se zde už několika vydání. V nejbližší době připravuje její nové vydání slovinské nakladatelství knih pro děti a mládež Mladinska knjiga.

Napsala Nina Malíková, autorova dědička.

VCH

Inscenace v Umělecké výchově v Praze, 1936

Rozhovor

ROMAN CÍLEK

LITERATURA
MUSÍ BÝT
PROTIVNÍKEM
ZLA

Kde se ve Vás zrodila vášeň pro historii a literaturu faktu? Jaké historické období Vás zajímá nejvíce?

Pravdivě jste použila slovo vášeň. S nadsázkou se říká, že zatímco o tom, zda se někdo stane básníkem či prozaikem, se člověk rozhoduje sám, u autora literatury faktu je tomu jinak: přitlačí ho k tomuto údelu životní osudy. Dovolte kratičky citát. „Literatura faktu se obnaženými, vyhraněně citlivými prsty, v jejichž konečcích pulzuje krev životního prožitku, dotýká skutečnosti,“ napsal v jedné recenzi můj někdejší redakční kolega a nadlouho, vlastně až do smrti zakázaný autor Dušan Hamšík. Neplatí to možná obecně, ale u mne do jisté míry ano, i když se stydím o tom hovořit, protože obzvlášť štedré dvacáté století přineslo milionům lidí mnohem horší osudy. Mého otce – učitele ze Soběslavi – popravili za heydrichiády, s maminkou jsme hned v červnu 1945 odešli do pohraničí, jmenovitě do Ústí nad Labem, zažil jsem tam wehrwolfy, divoký odsun, výbuch muničního skladu v Krásném Březně, následnou explozi protiněmeckého hněvu. A k dovršení všeho jsme se v čase po Vítězném únoru přestěhovali do luxusní pražské čtvrti Ořechovka, prostředí zcela odlišného od zdivočelého pohraničí, ale mamčin nový partner-právník byl pak vyhozen ze státní správy, hrozilo mu zatčení, zatýkalo se ostatně všude kolem, v těsné naší blízkosti bydlel Artur London, odsouzený v procesu se Slánským na doživotí. Kdo by se tedy mohl divit, že jsem tehdy se suverenitou nezralého mladíčka prohlásil, že budu spisovatelem, takže není třeba, abych se ve škole zabýval takovými otravnostmi, jako je třeba matematika. Takhle to začalo. A když jsem se pak po vojně shodou okolností dostal do redakce Československého vojáka, kde působili takoví lidé jako Arnošt Lustig, Ota Pavel, už zmíněný Dušan Hamšík, Rudolf Kalčík, Václav Jelínek, Otakar Brůna a mnozí další, bylo rozhodnuto. Krátce poté mi vyšla první knížka. Jmenovala se *Výstřely ve vile Edelweiss*, byla to literární rekonstrukce vraždy německého emigranta profesora Leasinga – a později ji zfilmovali pod názvem *Výstřely v Mariánských Lázních*.

**Jakým způsobem pracujete s materiály? Příběhy Vašich knih fasci-
nují čtenáře svou dokumentární pravdivostí a uměleckou přesvěd-
čivostí. Představuji si tak hodiny a hodiny náročného sběru dat.
Dáváte při psaní děl nějaký prostor i fabulaci, do jaké míry?**

Problém, který jste otázkou naznačila, definuje můj vnuk větou, že „děda si u psaní detektivek odpočívá od faktů“. Je to výstižné. Když se celé dny prostřednictvím dokumentů a svědeckých zabýváte takovými tématy, jako je holocaust, Adolf Eichmann, Otto Skorzeny, vykonstruované procesy v 50. letech, či – z jiného soudku – třeba Olga Hepnarová, pak pochopitelně zatoužíte po tvůrčí svobodě čirého fabulování. Zda je to úplný odpočinek, tím si však nejsm jist. Každé psaní je dřinou, říká Vladimír Páral, a jelikož jest Vladimír klasikem, nemůže se mýlit.

Literárně zpracováváte historické milníky českých i světových dějin. Setkal jste se i s negativními názory na svou tvorbu od lidí, některých rodinných příslušníků, pro něž byla traktovaná témata příliš „ožehavá“?

V literatuře faktu, dotýkající se nejnovějšího či případně rovnou současného období, se pohybujete na tenkém ledě se spoustou nástrah. Je třeba postavit si jako mantinely jasné zásady. První takový bod: Literatura musí být protivníkem zla, a to ať zla v organizované podobě, mám na mysli třeba nacismus a jeho vyhlazovací záměry, či zla jen individuálního. A axiom druhý: Neubližovat! I při popisu kriminálních událostí je třeba mnohé zvažovat. Nelze samozřejmě přejmenovat Olgu Hepnarovou na Novákovou, ale jen iniciálami jsem v této ostře sledované knize představil ty, kteří byli do bolestného příběhu tak či onak zataženi. Často jsou to i pohnuté situace. Při setkání se sestrou Olgy Hepnarové jsem dlouho čelil jejím výčitkám, že tu knihu vůbec chci napsat, ujišťoval jsem ji, že to chci učinit co nejpochopivěji, takže nakonec jsme si přece jen připili na smíření duší těch

obětí a duše Olgy tam kdesi v nedohlednu. Práce na knize *Holocaust – slepá kolej dějin*, jak se jmenovalo její třetí vydání, mi trvala několik let, vyslechl jsem desítky nesmírně sugestivních svědeckých výpovědí a přirozeně mě potěšilo, když Arnošt Lustig v úvodu napsal, že „s touto knihou by se měli seznámit členové všech parlamentů na světě a neměla by chybět v žádné univerzitní knihovně“. Ale to už se trochu chlubím, ne?

Necítím to tak. Říká se, že přelom v československé literatuře faktu znamenají šedesátá léta, protože v této době publikují dva významní autoři: Vojtěch Zamarovský a Miroslav Ivanov. Máte své literární vzory, ať už tuzemské či zahraniční?

S oběma autory, které jmenujete, jsem měl tu čest se osobně poznat. Mírek Ivanov byl po celá desetiletí mým blízkým přítelem a ještě s Miloslavem Moulisem, se kterým jsem později napsal několik knížek, jsme v osmdesátých letech stáli u zrodu Klubu autorů literatury faktu. S pojmem vzor nerad plýtvám a spojuji si to slovo spíš s morálními či etickými hodnotami. Od každého kolegy z domova i ze světa se člověk-autor může něco naučit, pokud je pokorně připraven se učit. Velmi si vážím současné tvorby mých přátel Karla Richtra a Jiřího Svetozára Kupky, kteří jsou ještě starší než já a při psaní svůj věk prostě neberou na vědomí. Ze zahraničních autorů mne kdysi svou přímočarou syrovostí velmi oslovil Curzio Malaparte.

Zabýváte se mezními problémy lidských životů. Jaký je váš postoj k trestu smrti, o jehož údajné potřebnosti se mezi lidmi čím dál víc debatuje?

Můj názor je v tom směru jednoznačný, dlouhodobý, zásadní a konečný. Jsem odpůrcem trestu smrti.

I když jste viděl a musel popsat tolik zla? Není v tom, promiňte, určitý rozpor?

Není. Spíš je tomu naopak, ale svůj postoj nikomu nevnucuji. Právě proto, že jsem hluboce poznamenanán tím, co jsem kdy vyslechl, a přešlo mi před očima, nedokážu být neosobní a vynášet lehkovážné soudy. Nabídka snadných řešení hlubokých a letitých problémů má skoro vždy populistický, účelový a v důsledcích tedy i nebezpečný podtext. „Rozsudek smrti rozbíjí jedinou nespornou solidárnost mezi lidmi, solidárnost vůči smrti,“ napsal ve své legendární esejí francouzský spisovatel Albert Camus. Souhlasím s tím, být příznám, že sám jsem byl občas blízko otázky, zda ti, kdo se dopustili a dopouštěli vrcholně odporných činů, jsou vlastně ještě lidmi. Ale vyřešíme něco, když si osvojíme právo prohlásit někoho za nečlověka? Nespustíme tím lavinu dalších problémů? Těžko říct. Jen jedno si myslím: že není dobré předkládat jako řešení sázku na to horší v člověku. Je to černobílý recept, a cokoli černobílého není mou parketou.

Překladová literatura ze zahraničí v rámci celkové knižní produkce dnes zaujímá nadpoloviční většinu. Myslíte si, že česká nakladatelství věnují literatuře faktu dostatečný prostor? Věnujete se i psaní původních českých detektivek a kriminálních příběhů.

Myslím si, že rozumná nakladatelství literaturu faktu neopomíjejí. Logické je i to, že převažují překladové tituly: je to otázka početní převahy. My domácí musíme být prostě pilnější...

Na jakém titulu teď momentálně pracujete, na co se Vaši čtenáři mohou těšit? Jaká témata Vás do budoucna lákají?

V létě mi vyšla knížka *Otto Skorzeny – život na hraně*. Dokončuji práci o úspěších i prohrách při stíhání nacistických válečných zločinců (*Doživotní ztráta svědomí*). A také jsem sestavil další sbírku psychologicky laděných

kriminálních povídek s příznačným názvem *Syndrom odumřelé duše*. Ve volných chvílích, jichž věru není mnoho, zvažuji, zda bych svůj posedlý workoholismus, jak to kriticky vnímá moje rodina, neměl trochu přibrzdit. Přece jen už je na dohledném obzoru ta osmdesátka... No, uvidíme, zatím se mi dobrovolně zatáhnout za brzdu příliš nechce. On si to osud rozhodne.

Rozhovor vedla Veronika Chaloupková

ROMAN CÍLEK

Narodil v roce 1937 v Českých Budějovicích, již řadu desetiletí žije v Praze. V minulosti používal pseudonymy Vilém Pavlík, Karel Pavlík a Zdeněk Roman. Pracoval jako redaktor a šéfredaktor, nyní působí jako spisovatel, publicista, autor próz, reportáží, rozhlasových her a kriminálních příběhů. Je spoluzakladatelem a místopředsedou výboru Klubu autorů literatury faktu a české sekce Mezinárodní asociace svazu autorů detektivní a dobrodružné literatury (AIEP). Podílel se na vzniku rozsáhlého projektu životopisné knižní řady Galerie nesmrtelných a periodické revue literatury faktu Přísně tajné!, která vychází dodnes. Pravidelně spolupracuje s řadou českých periodik, televizí i rozhlasem. Kromě rozsáhlé publicistické a žurnalistické činnosti vydal několik desítek knih literatury faktu i beletrie. Získal řadu ocenění například v mezinárodní soutěži o Cenu Egona Erwina Kische, Ceny Miroslava Ivanova a Jaroslava Golla. Některé jeho tituly vyšly i v zahraničí. Nejnověji vydalo polské nakladatelství Wydawnictwo Afera knihu *Já, Olga Hepnarová* v překladu Julie Rózewicz. V Čechách měl na jaře premiéru stejnojmenný film Tomáše Weinreba a Petra Kazdý, natočený podle Cílkova knižního námětu. Během léta se film představil na zahraničních festivalech po celém světě.

Vydané knihy

ČEŠTÍ AUTOŘI

František Kavka
**KAREL IV. HISTORIE ŽIVOTA
 VELKÉHO VLADAŘE**
 Argo

Miroslav Horníček
JABLKO JE VINNO
 Plus

František Kavka
**KAREL IV. – KRÁLOVSKÉ
 SŇATKY**
 XYZ

Jiří Marold
ZÁHADA VZORCE X
 Jan Vašut

Václav Kaplický
**KLADIVO NA
 ČARODĚJNICE**
 Fortuna Libri

Josef Jedlička, přel. Alex Zucker
**KDE ŽIVOT NÁŠ JE V PŮLI
 SE SVOU POUTÍ
 MIDWAY UPON THE
 JOURNEY OF OUR LIFE**
 Nakladatelství Karolinum

Jiří Marold
**TAJEMSTVÍ HOUSLOVÉHO
 KLÍČE**
 Jan Vašut

Jiří Marold
**PŘÍPAD VZNEŠENÉHO
 PRSTENU**
 Jan Vašut

Pavel Šoltész
PŘÍPAD SVÁTEČNÍ SUKNĚ
 Knižní klub

Bohumil Hrabal
**ZTRACENÁ ULIČKA / DAS
 VERLORENE GÄSSCHEN**
 Nakladatelství Kaplanka

Bohumil Hrabal, přel. David
 Short
**RAMBLING ON. AN
 APPRENTICE'S GUIDE TO
 THE GIFT OF THE GAB**
 Karolinum

Eduard Petiška, Helena
 Zmatlíková (il.)
ANIČKA A BÁSNIČKA
 Ikar, Slovensko

Jaroslav Hašek, **Josef Lada** (il.)
**OSUDY DOBRÉHO VOJÁKA
 ŠVEJKA V OBRAZECH**
 Veche Publishers, Rusko

Jan Hanč
UDÁLOSTI
 Torst

Zdenek Seydl
ZDENEK SEYDL A KNIHY
 Archiv výtvarného umění

Pavel Brycz
**STŘÍDAVÁ PÉČE PRO
 KUKAČKU**
 Mladá fronta

Dana Zátopková
**DAŇA A EMIL ZÁTOPKOVI.
 NÁŠ SVĚT POD PĚTI KRUIHY**
 Academia

Nataša Tanská, il. Helena
 Zmatlíková
PUF A MUF
 Artur

Josef Čapek, Vlastimil Peška, il.
 Jaroslav Milfajt
**NOVÉ POVÍDÁNÍ
 O PEJSKOVI A KOČIČCE**
 Paseka

Václav Havel
**THE ART OF THE
 IMPOSSIBLE: POLITICS AS
 MORALITY IN PRACTICE**
 Kyung Hee University Press,
 Jižní Korea

Jiří Marold
ZLOČIN PŘICHÁZÍ ZA TMY
 Jan Vašut

Vítězslav Jareš
12.12.
 Moba

54 LITERÁRNÍ ODDĚLENÍ

Jaroslav Boček

ČAS KORUNNÍHO PRINCE

Československý spisovatel

Victoria Bar

DIE SCHULE DER

TRUNKENHEIT

ŠKOLA OPILOSTI

Volvox Globator

PŘEKLADY

Martin Hilský

William Shakespeare

DÍLO

Academia, 2. doplněné vydání

Josef Schwarz

William Saroyan

O NEUMÍRÁNÍ

Argo

Tomáš Borovský, Karel IV.,

Rudolf Mertlík

Vita Caroli Quarti

VLASTNÍ ŽIVOT KARLA IV.

Cpress

Oldřich Liška

Trygve Gulbrandsen

NENÍ JINÉ CESTY

Československý spisovatel

Alena Jindrová-Špilarová

Robert Graves

CLAUDIUS BŮH A JEHO

ŽENA MESSALINA

Argo

Alena Jindrová-Špilarová

Robert Graves

JÁ, CLAUDIUS

Argo

Emanuel Frynta

Alexandr Sergejevič Puškin

BORIS GODUNOV

Artur

Břetislav Hodek

William Shakespeare

HAMLET

Artur

Otakar Levý

Stendhal

ČERVENÝ A ČERNÝ

Leda, 2. vydání

Nabízíme

10 JAHRE FREIHEIT / DESET LET SVOBODY

Natascha Kampusch

Rakušanka Natascha Kampusch byla jako dítě unesena na cestě do školy. Psal se rok 1998, bylo jí deset let. Nezaměstnaný Wolfgang Priklopil ji držel osm let ve sklepení domu v rakouském Strasshofu. Když se jí v roce 2006 podařilo utéct, její případ na nějaký čas zaplnil titulky všech médií po celém světě.

V srpnu 2016 Natascha oslavila 10 let od svého úniku a po tu dobu zakoušela relativní svobodu. Jak se po těchto letech doopravdy cítí nyní osmdvacetiletá žena? Navenek vše působí poklidným dojmem: ze zneužívání a nevinné oběti se stala sebevědomá mladá žena, jež má svůj život pod kontrolou. Natascha vypráví o svém každodenním životě a snaze žít zcela běžným způsobem navzdory temné minulosti, která ji provází jako stín.

Příběh Nataschy Kampuschové, který pojednával o jejím utrpení, byl poprvé zpracován knižně v roce 2012 pod názvem *3096 dní* a rok poté vstoupil i na filmové plátno. Ačkoliv byla první kniha přeložena do téměř čtyřiceti světových jazyků a vyvolala velký čtenářský ohlas, v Čechách zatím nevyšla ani jedna z knih.

Text originálu v elektronické podobě je k dispozici v literárním oddělení DILIA.

DIE 33. HOCHZEIT DER DONIA NOUR / TRICET TRÍ SVATEB DONIE NOUR

Hazem Ilmi

Egypt. Rok 2048. Po traumatickém dětství má mladá muslimská žena jedinou vyhlídku a naději: opustit zemi. Vládne zde diktátor Nezam a jediným zákonem je neo-šaría. Všichni se musí povinně modlit, kamery sledují občany na každém kroku. Za prokazování náboženské horlivosti lidé sbírají body a jsou spravedlivě odměňováni. Stát je pod kontrolou zevnitř i zvenčí. Hranice je téměř nepropustná, převaděči za cestu do Evropy požadují kilogram zlata. Donie Nour nezbyvá nic jiného než se dát na prostituci. V roce 2052 se její cesta zkříží s profesorem filozofie Ostazem Mukhtarem. Oba se těší na blížící se egyptskou revoluci, ale jejich naděje jsou zklamány. Ostaz je zatčen a obviněn z ateismu a trestných činů.

Hazem Ilmi je pseudonym egyptského neurologa a spisovatele, jenž se narodil v Káhiře a žil zde do roku 2014. Tento debutový román napsal v angličtině a vydal jej vlastním nákladem v Egyptě, kde podle očekávání vyvolal silné reakce.

Text originálu v elektronické podobě je k dispozici v literárním oddělení DILIA.

MEDIÁLNÍ ODDĚLENÍ

Informujeme

DILIA ZAJIŠTILA LICENCE PRO PROJEKT ČESKÉ TELEVIZE „ROK REGIONÁLNÍCH DIVADEL“

Nový cyklus s názvem Rok regionálních divadel, který bude na podzim vysílán na ČT art, je projektem České televize Brno. V rámci tohoto cyklu budou diváci moci zhlédnout 13 záznamů divadelních představení našich regionálních scén. Jedná se o taková představení, jako je Vyhnání Gerty Schnirch v brněnském HaDivadle, Molièrova Škola žen v libereckém Šaldově divadle, nebo Hamlet v Moravském divadle Olomouc

Projekt vzniká ve spolupráci s Asociací profesionálních divadel. DILIA na základě zastupování autorů a režisérů vybraných inscenací zajistila pro Českou televizi licence k záznamům níže uvedených představení.

JT

Rozhovor

JIŘINA BOHDALOVÁ

Povídali jsme si s herečkou Jiřinou Bohdalovou, která letos v Karlových Varech získala Cenu prezidenta festivalu za mimořádný přínos české kinematografii.

V rozhovoru po promítání snímku Ucho na letošním ročníku filmového festivalu v Karlových Varech jste uvedla, že v současnosti je tento film snad ještě silnější, než byl v době svého vzniku. Čím je podle Vás snímek aktuální právě pro dnešní dobu?

Protože je děsivě pravdivé! V té pravdě je aktuální, současný. Ten hrozivý příběh napsal výborný autor, jenž už tehdy mnohé zažil – Jan Procházka – a byl natočený špičkovým režisérem Karlem Kachyňou, který toho nezažil o nic málo. No a při vši stařecké skromnosti můžu snad říct, že jsme s Radkem Brzobohatým byli oba v dobré herecké formě. Tak se energie vzniku díla zázračně sešly. Ucho se opravdu nepatlo stylem pejska a kočičky, co si vařili dort. A věděli jsme, do čeho jdeme a oč jde. No, a záhy jsme za to vědomí pravdy dostali přes hubu. Všichni!

Do jaké míry ovlivnila atmosféru během natáčení skutečnost, že film vznikl již po roce 68, tedy v době, kdy docházelo ke značnému utužování společenských poměrů? Jak moc se atmosféra lišila od té, která panovala při natáčení podobně odvážných snímků ještě před okupací?

Velmi! S tankem za zadkem odvaha slábne. To všechno před Uchem byly skoro jen žertovné hrátky – při vší účtě ke kumštu. Ledasco se povedlo a působí magickou silou i dnes. Ale Ucho je podle mého soudu o pár pater výš. Protože vypovídá sdělně a pravdivě o lidské touze po moci, o slabosti, úzkosti, zradě, o strachu... Račte si vybrat.

Často zdůrazňujete, že jste v životě měla velké štěstí na lidi, s nimiž jste spolupracovala. Vzhledem k tomu, že za sebou máte desítky filmů, divadelních inscenací a dalších projektů, je samozřejmé, že takových lidí muselo být mnoho. Přesto, jaké spolupráce považujete

ve svém kariérním životě za nejzlomovější? Jaká setkání nejvíce formovala Váš přístup k herectví, jaká Vás nejvíce profesně posunula?

Promiňte, já nemám ráda takové kategorizace, žiju už dlouho a mám opravdu štěstí na lidi kolem sebe (snad je to maličko taky mojí zásluhou), ale zažila jsem samozřejmě taky mnohé nepěkné chvíle a vím, co je podraz, zrada, lumpárna. Můžu říct, že člověka v kumštu posunuje paradoxně i ta lumpárna... Nejen světlé okamžiky zářivé slávy a úspěchu! No jo, ale to všechno vím až teď, ve svém věku 85 let. V mládí jsem proplakala mnoho nocí a růžově jsem svůj herecký úděl neviděla. Ale vy jste se ptala na pozitivní kumštýře: Díky Bohu za ně! Výčet by byl dlouhý, nakonec, sepsala jsem pár knížek – a tam to všechno je.

A naopak – existuje někdo, po spolupráci s nímž jste vždy toužila, ale z nějakých důvodů to nevyšlo nebo nebylo možné?

Ne, nemám takové touhy. Většinou jsem potkala správné lidi ve správný čas.

Sledujete současnou tvorbu mladých českých filmařů? Oslovil Vás v poslední době nějaký snímek?

Samozřejmě! V průběhu mého věku jsem se setkávala se začínajícími filmaři pravidelně. A dnes? Ano sleduju a docela pečlivě... ale nešílím. Už mám dostatek zkušeností, ale talent rozpoznám. A někdy se fakt neubráním! A dokážu se radovat!

Premiéry

Níže naleznete souhrn premiér, resp. obnovených premiér děl zajištěných mediálním odd. DILIA.

ZÁZNAMY DIVADELNÍCH PŘEDSTAVENÍ:

DOKTOR FAUSTUS

scénická hudba a umělecký výkon: **Václav Kořínek**
překlad: **Martin Hilský**
Národní divadlo
moravskoslezské Ostrava

VYHNÁNÍ GERTY SCHNIRCH

divadelní režie: **Marián Amsler**
scénografie: **Marián Amsler**
kostýmy: **Marián Amsler**
dramatizace: **Marián Amsler**
Hadivadlo Brno

ŠKOLA ŽEN

divadelní režie: **Ivan Rajmont**
překlad: **Jiří Žák**
Divadlo F. X. Šaldy Liberec

HAMLET

překlad: **Martin Hilský**
Moravské divadlo Olomouc

VOJCEK

divadelní režie: **SKUTR**
překlad: **Ludvík Kundera**
Divadlo J. K. Tyla Plzeň

CEJCH

překlad: **Zdeněk Šmíd**
Žápadočeské divadlo Cheb

ZKROCENÍ ZLÉ ŽENY

překlad: **Martin Hilský**
Činoherní studio Ústí nad Labem

58 MEDIÁLNÍ ODDĚLENÍ

**ROZHLASOVÉ ČETBY
A INSCENACE:**

**PODOBNOST MEZI
POUZDREM NA HOUSLE
A RAKVÍ**

překlad: **Hana Ulmanová**
Český rozhlas Brno

ROBIN

autor: **Zdena Frýbová**
Český rozhlas Brno

**ZÁHADA BOSCOMBSKÉHO
ÚDOLÍ**

překlad: **Zora Wolfová**
Český rozhlas Ostrava

PÁNSKÁ JÍZDA

autor: **Zdena Salivarová**
Český rozhlas Plzeň

A TALL TALE OF AMERICA

autor: **Josef Škvorecký**
Český rozhlas Praha

**BYLO JEDNO ZELENÉ
ÚDOLÍ**

autor: **Josef Eismann**
Český rozhlas Praha

**NEZCIZITELNÁ EVROPA,
V BRANÁCH BOUŘE**

Autor: **Pěter Esterházy**
Český rozhlas Praha

KOHOUT, LIŠÁK A JÁ

Autor: **Slawomir Mrožek**
Český rozhlas Praha

AUDIOKNIHY:

PŘÍBĚHY ZVÍŘÁTEK

překlad: **Jaroslav Kučera**
Bookmedia s. r. o.

QUO VADIS

překlad: **Erich Sojka**
Bookmedia s. r. o.

VOLÁNÍ DIVOČINY

překlad: **A. J. Šťastný**
Bookmedia s. r. o.

PANÍ BOVARYOVÁ

překlad: **Dana Melanová**
Bookmedia s. r. o.

SMRT JE MÝM ŘEMESLEM

Autor: **Robert Merle**
Překlad: **Antonín Jaroslav
Liehm**
Bookmedia s. r. o.

AUDIO NOSIČE:

BEZVÝZNAMNÁ ŽENA

překlad: **J. Z. Novák**
Radioservis a. s.

ČESKÝ HONZA

autor: **Jan Drda**
Radioservis. a. s.

KRISTINA VAVŘINCOVÁ

Autor: **Sigrid Undsetová**
Radioservis, a. s.

Zastupujeme

JIŘINA BOHDALOVÁ

Významná česká herečka Jiřina Bohdalová se narodila v roce 1931 a již v roce 1937 zazářila jako dětská hvězdička v němém filmu *Pižla a Žižla na cestách*.

Její lásku k divadlu a herectví obecně podpořila maminka, která byla členkou ochotnického divadelního souboru a která dceru Jiřinu přihlásila do baletní školy a filmového komparsu.

Bohdalová maturovala na gymnáziu, poté působila jako učitelka v Ostravě. Po absolvování studia na Divadelní fakultě Akademie múzických umění v roce 1957 nastoupila do angažmá v Divadle ABC pod vedením Jana Wericha.

Od roku 1967 do roku 2004 byla Jiřina Bohdalová členkou Divadla na Vinohradech. Ve 37 divadelních sezonách ztvárnila řadu významných hereckých rolí (*Idiotka, Kočičí hra, Dům na nebesích, Pygmalion, Generálka* ad.). Následkem své role v politicky velmi odvážném filmu *Ucho* měla Bohdalová v 70. a 80. letech omezené možnosti točit filmy. Dostala však mnoho výrazných příležitostí v televizi, a třebaže se v těchto normalizačních dekádách nikdy nejednalo o hlavní role, byly její herecké výkony v inscenacích a seriálech vždy nezapomenutelné (*F. L. Věk. Bambinot, Létající Čestmír, My všichni školou povinní, Cirkus Humberto*). Neméně významná byla také její práce pro děti, kdy propůjčila hlas postavickým televizním Večerníčků (*Rákosníček, Malá Čarodějnice, Křemílek a Vochoňárka*). Svůj nezaměnitelný hlas dlouhodobě uplatňovala i v rozhlase.

PÉTER ESTERHÁZY

Péter Esterházy, jeden z nejvýznamnějších středoevropských spisovatelů, se narodil v Budapešti v roce 1950. Vystudoval matematiku a ve svých osmadvaceti letech se začal živit psaním. V maďarštině mu vyšlo přes třicet knižních titulů, z nichž část byla přeložena do češtiny. Mezi ty nejvýznamnější patří *Hrabalova kniha*, autorské vyznání spisovateli Bohumilu Hrabalovi, v němž Esterházy mimo jiné vyjadřuje své sympatie k české kultuře, či monumentální román *Harmonia caelestis*, autorův opus magnum, jenž se na pozadí historie rodu věnuje především tématu otcovství i samotné postavě Esterházyho otce. Na román navazuje kniha *Opravené vydání*, v níž se autor vyrovnává s bolestným zjištěním o otcově spolupráci se státní bezpečností. Mezi další Esterházyho díla přeložená do češtiny patří např. romány *Malá maďarská pornografie* a *Pomocná slovesa srdce* či výbor z esejů a publicistických textů *Hráč na zeď*.

Esterházyho dílo se vyznačuje postmoderní poetikou, míšením žánrů, hravostí jazyka, osobitou ironií a neustálým zpochybňováním hranice mezi literárním a aktuálním světem.

Péter Esterházy zemřel dne 14. července 2016 ve věku 66 na rakovinu slinivky břišní.

Autora jsme zastoupili pro četbu jeho esejů *Nezcizitelná Evropa* a *V branách bouře*, jejichž odvysíláním vzdal Český rozhlas tomuto maďarskému velikánovi hold.

REJSTŘÍK

ČESKÉ HRY

Magdaléna Mikulová – IL DUETTO
Magdaléna Mikulová – DOKONALÝ ŽIVOT
Petr Erbes – POD PLECHOVÝM NEBEM
Tomáš Kovanda – PROJEKT N.A.Ď.E.Ž.D.A
Vojtěch Nejedlý – PĚT ŠVESTEK
Vanda Zaplatílková Hutařová – SEBESTŘEDNÁ SAMOTA
Barbora Hancilová – malé závislosti
Marian Janik – AUSTRÁLČAN
Jan Zindulka – DVEŘE (2016)
Jan Zindulka – J.O.B. (2012)
Jan Zindulka – NOC PÁTÁ

PŘELOŽENÉ ZAHRANIČNÍ HRY

Sébastien Azzopardi,
Sacha Danino – PŘÍZRAK (LA DAME BLANCHE, 2015)
Denis Bardiau, Bruno Bachot – KOUČ (LE COACH, 2008)
Josiane Balasko, Marie-Anne Chazel, Christian Clavier,
Gérard Jugnot, Thierry Lhermitte,
Bruno Moynot – JEŽÍŠEK JE NEŘÁD (LE PERE NOËL
EST UNE ORDURE, 1979)
Patrick Barlow – BEN HUR (2012)
Leonore Confino – BELGICKÁ RYBKA
(LE POISSON BELGE)
Jean-Claude Grumberg – IDOVSKÁ KARKULKA
(LE PETIT CHAPERON UF, 2005)

Rose Heiney – KOSTLIVCI (ELEPHANTS 2014)
Kai Hensel – VÁLKA PROFESORA KLAMMA
(KLAMMS KRIEG, 2000)
Christian Lollike – LIVING DEAD ANEB MONSTERS
OF REALITY (LIVING DEAD ELLER
MONSTERS OF REALITY, 2015)
Maria Kilpi – TO JE ALE NEMILÉ
(HARMIN PAIKKA, 2006)
Okko Leo – FULL COTTON JACKET
(TÄYSPUUVILLAKUOSI, 2009)
Reko Lundán – ZBYTEČNÍ LIDÉ
(TARPEETOMIA IHMISIÄ, 2003)
Jussi Moila – NOŽE KRÁJÍ VZDUCH
(VEITSET LEIKKAA ILMAN)
Emilia Pöyhönen – PRINCEZNA HAMLET
(PRINCESSA HAMLET)
Tuomas Timonen – HAMLET-DÍTĚ
(LASTEN HAMLET, 2013)
Greg Kramer – SHERLOCK HOLMES (2013)
Alain Krief – VÍTĚZOVÉ (LES GAGNEURS, 1995)
Nathalie Papin – SNĚŽ MĚ (MANGE MOI)
Elena Poniatowska,
Zdenka Procházková–Hartmann – DRAHÝ DIEGO
(QUERIDO DIEGO,
TE ABRAZA QUIELA)
Terence Rattigan – THE DEEP BLUE SEA (1952)
Terence Rattigan – FRENCH WITHOUT TEARS (1936)

Jonathan Sayer, Henry Lewis,
Henry Shields – VRAŽDA PŘED VÁNOCEMI aneb
NĚJAK SE NÁM TO ZVRTLO
(THE PLAY THAT GOES WRONG, 2015)
Gilian Slovo – JINÝ SVĚT: DĚTI NÁM ODVEDL
ISLÁMSKÝ STÁT (ANOTHER WORLD:
LOOSING OUR CHILDREN TO ISLAMIC
STATE, 2016)

NEPŘELOŽENÉ ZAHRANIČNÍ HRY

Jesse Eisenberg – THE SPOILS (2015)
Joanna McClelland Glass – TO GRANDMOTHER'S
HOUSE WE GO
Pipsa Lonka – ŽELEZNÁ KOŠILE
(TOINEN LUONTO, 2016)
Dennis Kelly – TAKING CARE OF A BABY (2007)
Michael Ross – HAPPY TO HELP (2016)
Joanna Murray-Smith – SWITZERLAND (2015)

8@8 2016
CYKLUS
SCÉNICKÝCH
SKIC

Maxi Obexer: ILEGÁLNÍ POMOCNÍCI

20. 11. 2016 ve 20:00 hodin ve VILE Štvanice
Překlad: Barbora Schnelle, Režie: Tereza Říhová

„Vždycky jsi jednou nohou v ilegalitě. Jinak se ani nedá pomáhat.“

Hra je vášnivou obranou lidské důstojnosti a individuální zodpovědnosti v době tzv. uprchlické krize a zároveň aktuální výzvou k zamyšlení se nad otázkami podoby evropského humanismu.

*Tento díl z cyklu 8@8 je součástí
Pražského divadelního festivalu německého jazyka.
Vstupenky v ceně 80,- Kč zakoupíte na www.goot.cz.
Více informací na www.dilia.cz/8v8 a www.divadlo-leti.cz.
Projekt vznikl za podpory Státního fondu kultury ČR
a Dozorčí rady DILIA.*

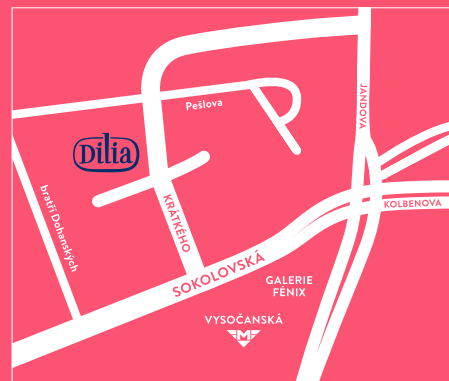
theater.cz

Olga... V hlavní roli... To byl váš nápad? Nebo váš? Já vám tady nic hrát nebudu. Já vám nebudu nic vykládat. Proč o tom chcete mluvit? Proč to chcete znovu vytahovat? To, co chtěl, už si napsal sám. A dobře. Tak co ode mě čekáte? Nějakou exhibici? Portrét doby? Portrét hrdinky? (ironicky) Olga... Nejlepší přítel pro všechny časy, režimy i roční období. Jak hrála skvěle všechny svoje role. Ale já jsem mizerná herečka. Mizerná, protože hrát neumím. Lhát neumím. Aní jsem se nepokoušela. Ty kurzy herectví kdysi... Jseš moc autentická, říkali mi. Ale to pro ochotníka není nutně špatný. A pro první dámu? Co to je „první dáma“? Já nesnáším, když se lidi berou moc vážně. Euforie je sice fajn, ale člověk musí vědět, že nastane všední den, kdy jde o to, vydržet to všední a ne jenom prostě někde křičet a radovat se.

Anna Saavedra: Olga (Horror z Hrádečku)

**Divadelní, literární,
audiovizuální agentura, z. s.**

Kudy k nám:

Metrem B na stanici „Vysočanská“, poté cca 3 min. směrem za ČSOB (platí pro oba východy z metra).

U stanice metra jsou zastávky mnoha autobusů a tramvají. V přízemí naší budovy se nachází restaurace, na budově je velký nápis DILIA.